

SLOVENSKI NAROD.

Izšla vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogrsko deželo za vse leto 25 K, za pol leta 13 K, za četrt leta 6 K 50 h, za en mesec 2 K 30 h. Za Ljubljano s pošiljanjem na dom za vse leto 24 K, za pol leta 12 K, za četrt leta 6 K, za en mesec 2 K. Kdor hoče sam prejeti, plača za vse leto 22 K, za pol leta 11 K, za četrt leta 5 K 50 h, za en mesec 1 K 90 h. — Za tuje dežele toliko več, kolikor znaša poštnina. — Na naročbe brez istodobne vpošiljave naročnine se ne odira. — Za oznanila se plačuje od petorostopne petit-vrate po 12 h, če se se oznanila tiska enkrat, po 10 h, če se dvakrat, in po 8 h, če se tiska trikrat ali večkrat. — Dopisi se izvele frankovati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnništvo je v Knaševih ulicah št. 5, in sicer uredništvo v I. nadstropju, upravnništvo pa v pritličju. — Upravnništva naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. administrativne stvari.

„Slovenski Narod“ telefon št. 34.

Posamezne številke po 10 h.

„Narodna tiskarna“ telefon št. 85.

Shod hrv. naprednjakov.

Zagreb, 21. avgusta.

V nedeljo dopoldne se je tu vršil napovedani shod zaupnikov mlade in pravzaprav še neorganizirane hrvatske napredne stranke, da se posvetuje o obliki situaciji in o akciji za volitve v sabor, ker je razpadla koalicija vseh opozicijskih strank. Ta v naglici prirejeni shod je uspel tako, da je prekosil vsa pričakovanja. Vsak udeleženik se je čudil, s koliko inteligence razpolaga ta nova stranka. Od vseh strani so se nanjo usipala največja obrekovanja zaradi njene brezobzirne in odločne borbe proti klerikalizmu. Mislilo se je, da bo največ trpela vsled tega, ker se bo iz strahu marsikdo od nje odvrnil, dasi sicer odobrava njen program, in ker je ona v zadnjem času edina, ki vodi borbo na življenje in na smrt z vladajočo stranko. A valic temu se je zbralo v nedeljo tako veliko število zunanjih pristašev, da mora vsaka druga stranka iz nje računati kot z važnim faktorjem v našem javnem življenju.

Shoda so se udeležili večinoma pristaši od zunaj; zastopana je bila večina volilnih okrajev. Prišli so posestniki, trgovci, odvetniki in drugi; zbralo se je do 60 najodličnejših zaupnikov. Shodu je predsedoval načelnik glavnega odbora dr. Lorković, ki je v enournem govoru pojasnil stališče glavnega organa »Pokreta« napram krizi na Ogrskem. Pojasnil je vso pogubnost politike pasivnosti glede te krize in kako si je napredna stranka mislila pogajanja z madjarsko koalicijo, namreč le v tem slučaju, ako bi se na hrvatski strani ustanovila koalicija vseh opozicijskih strank ter določila konkretne zahteve. Ker je ta koalicija razpadla, je umljivo, da napredna stranka sama ne more začeti dogovorov nego poučaja to stališče kot svoj princip. Dalje je opravičeval — nazor, da

je glavni odbor izključil iz koalicije opozicijskih strank klerikalce in frankovce, kateri frakciji podpirata madjarone, vsled česar se ni mogoče združiti z njima proti madjaronom. (Odobranje.) Pojasnil je potem, kaka situacija je vsled tega nastala za napredno stranko. Ona mora samostavno vstopiti v volilno borbo, a to bo samo na korist obšemu dobru, ker svestni nastop kake čeprav male stranke, ki pa ve, kaj hoče, more mnogo koristiti.

Mi se moramo zdaj s toliko večjo energijo in delavnostjo lotiti borbe, ter se pod zastavo svobodomiselnih, naprednih in demokratičnih idej za gnati na glavne protivnike ljudskih svoboščin — na madjarone. (Burno odobranje.)

Odvetnik dr. Gaj je na kratko izrazil popolno priznanje glavnemu odboru stranke tako glede krize na Ogrskem, kakor tudi glede koalicije hrvatskih opozicijskih strank. Frankovci in klerikalci so samo dve krili madjaronov. (Odobranje.)

Nato se je začela razprava o volilni akciji v poedinah okrajev. Te razprave so se udeležili skoro vsi člani shoda. Iz te razprave je za javnost zanimivo, da so se vsi govorniki odločno izrekli proti temu, naj se zaveže stranka že zdaj, glasovati pri eventualnih ožjih volitvah med madjaroni ter frankovci ali klerikalci za te poslednje.

Ako se dejanski vprižori in izvede taka agitacija med volilci, za kakršno se je na tem shodu pokazala volja, potem bodo naprednjaki kandidirali v precej mnogih okrajev.

Na koncu je bil o shodu sprejet naslednji komuniké:

Na poziv začasnega odbora hrvatske napredne stranke vršil se je 20. avgusta shod ožjega kroga naših zaupnikov, na katerem so po posvetovanju o političnem položaju bili v Hrvatski sklenjeni naslednji sklepi:

I. S svojo uporno in odločno borbo za carinsko ločitev in uvedbo madjarskega zapovednega jezika v skupni vojski, delajo Madjari na popolni preustroji obstoječega razmerja med obema polovicama monarhije. S tem je prišla tudi Hrvatska v položaj, da reče svoje, tembolj, ker ji je ta pravica zajamčena s § 4. hrvatsko-ogrsko pogodbe, ki določa, da se temelji avstro-ogrsko nagodbe iz l. 1867. ne morejo premeniti brez sodelovanja Hrvatske. Zato sodi hrvatska napredna stranka, stoječ na stališču stanovitnega razvoja in napredka, da je prišel primerni čas, da bi Hrvatska kot samostalen in ravnopraven politični faktor obstoječe hrvatsko-ogrsko državne skupnosti morala nastopiti aktivno ter provzročiti rešitev najbolj perečih svojih narodnih zahtev. (Zedinjenje Dalmacije, popolno in točno izvedenje državno-pravne nagodbe, nazbiranje hrvatske državne avtonomije na področje finance, poljedelstva, trgovine, obrtnije in prometa, nameščenje samo domaših uradnikov, izključna raba hrvatskega jezika in hrvatskih zastav v vsem javnem življenju, torej tudi v skupni vojski na področju Hrvatske.) Zagovarjajoč to misel, je hrvatska napredna stranka poudarjala potrebo, da se združijo hrvatske in srbske opozicijske stranke v eno močno falango. Taka koalicija bi mogla kot predstaviteljica narodne volje stopiti v dogovore z madjarsko koalicijo, kot parlamentarno predstaviteljico madjarskega naroda, da se dobivši zanesljivo jamstvo za izpolnitev navedenih zahtev složno bori zoper protinarodno in protidemokratsko kamarileško politiko, ki nas je doslej vedno izkoriščala. To misel smo smatrali za brezpogojno potrebo aktualne politike, ki teži na korenito izboljšanje sedanjih razmer v naši domovini in s tem smo dosledno prišli v nasprotje z vsemi konservativnimi življenji, ki hočejo obstoječe ne-

zdravo stanje na vsak način vzdržati. Politiki teh življenj slepo služi danes v Hrvatski vladna takozvana narodna stranka, a pod plaščem državno-pravnega radikalizma jo podpirajo posredno ali neposredno klerikalci okoli »Hrvatstva« in Starčevićeva stranka prava pod vodstvom dr. Franka. Temu stališču pasivnosti stoji prav blizu, kakor se kaže, tudi hrvatska kmetijska stranka pod vodstvom bratov Radićev, dočim poleg naše stranke spoznavajo potrebo aktivnega nastopa v svrhu pravičnega porazumljenja z Madjari v tem usodnem času tudi hrvatski poslanci iz Dalmacije, združena opozicija za Slavonijo, en del hrvatske stranke prave in obe srbski opozicijski stranki.

II. Vzpričo te strankarske konstelacije smo predlagali skupno volilno koalicijo vseh hrvatskih in srbskih opozicijskih strank, izvzemši klerikalce in frankovce. No, tako zamišljena koalicija je v nevarnosti vsled omahovanja in neodločnosti stališča vodstva hrv. stranke prava napram zadnje imenovanima skupinama.

Z ozirom na to pojde hrvatska napredna stranka samostavno v boj, ter izjavlja, da je voljna skleniti volilno sporazumljenje z združeno hrv. opozicijo za Slavonijo, s koaliranimi srbskimi opozicijskimi strankama in z onimi nam bližnjimi opozicijskimi frakcijami in poedinici izven strank, ki izjavijo, da so na to pripravljeni. Ako pride v poedinah okrajev do ožjih volitev med madjaroni in kako stranko z opozicijskim programom, odloči krajni odbor v dogovoru z glavnim odborom stranke, kako naj postopajo naši pristaši.

III. Hrv. napredna stranka stopa v volilno borbo pod zastavo naprednih, svobodomiselnih in demokratičnih idej. V tem težkem in usodnem času postavljamo v prvo vrsto za-

hteve glede ozdravljenja naše domače notranje politike. Oboroženi z najširšimi ustavnimi svoboščinami, s splošno in ensko volilno pravico, s katero bomo pozvali ves narod na urejevanje naše narodne usode, s svobodoumnimi in naprednimi uredbami v državnem, naučnem in prosvetnem področju, z demokratiziranjem vsega našega javnega življenja itd., postanemo šele faktor, ki bo znal in umel se upirati vsem zunanjim navalom. Za dosego teh minimalnih notranjih zahtev za normalni naš napredek in razvoj smatramo edinim opravičenim diktatom prave aktualne narodne politike najodločnejšo in nepomirljivo borbo proti madjaronstvu.

Belgrajska pisma.

XI.

(—ut.) Galerije v narodni skupščini so natlačene polne radovednežev, ki radi gledajo, kako se vede stranka, ki je še pred nedavnim bila v ostri opoziciji, a še sedaj ji je usojeno, da vlada. Pa še nekaj je v narodni skupščini zelo zanimivo: gledati namreč, kako se počutijo bivši ministri, ki so pred nedavnim sedeli za ministrsko mizo, v poslanski klopi, v vlogi najostrejšje opozicije.

Vloge so se spremenile. Sicer naredu na človeka čuden vtis, ko vidi za ministrsko mizo same mlade ljudi, ki tukaj še nikoli sedeli niso, a v klopi — v vlogi opozicije — osivele starce, ki so že tolikokrat bili ministri, ali končno se človek privadi tudi temu, da gleda za ministrsko mizo mlade ljudi, ki se vedejo zelo plaho, ker se še niso privadili na svoje visoke sedeže, a v opoziciji spretni in stare politike, ki so morali prepustiti vladno mlajšim močem, da tudi oni pokažejo, koliko so zmogni lepe svoje teorije privesti v prakso.

Ako gledamo različne parlamente, vidimo, da je vlada navadno zelo samozavestna in mirna, a opozicija nervozna

LISTEK

Prodana vejica.

Spisal Vinko Ruda.
(Konec.)

Čaj z rumom je na izstradanega Pegatko mogočno vplival. Pri tretji čaši ga je vsaj minil silni obup, ki se ga je bil prej polastil; pravo zadovoljstvo pa se le ni hotelo naseeliti v njegovem sreu in vedno in vedno, tudi po zadnji čaši, je razmišljeval o svojih res jako žalostnih finančnih kalamitetah.

»Samo revnih dvesto kron potrebujem — in pomagano bi mi bilo morda za vselej,« je zakričal v temno sobo in udaril z vso silo ob mizo. »Kateri hudič bi mi mogel pomagati do denarja?«

Tu se je zgodilo nekaj izrednega. »Jaz,« je odgovoril nežen glasek na Pegatko vprašanje.

»Kdo je to?« je prestrašeno šepetal Franjo Pegatka in se začel zbežgati ozirati po sobi.

»Jaz,« je zopet rekel isti glasek tako jasno in razločno, da je Pegatka natančno spoznal, iz katerega mesta njegove sobe prihaja ta glas, namreč iz tintnika.

Pegatka je obrnil svoj pogled na tintnik, ki je stal na bližnji mizi in je sedaj v polumraku razločil miški-nega črnega možička, ki je plezal iz tintnika, ki je bliskoma hitro rasel in se širil, in ki je intenzivno dehtel po alizarinu.

V prvem trenutku bi bil Pegatka najraje zlezel v svojo zofo, tako se je ustrašil pošastne prikazni.

»Kdo pa si in odkod prihajaš?« je vprašal trepetaje, ko je prišel nekoliko k sebi.

»Jaz sem hudič Scribifax,« je odgovorila prikazen. »Tvoj tintnik je moje bivališče. Tvoja beda je ganila celo moje peklenko sree in zato sem pripravljen, ti preskrbeti tistih dvesto kron, po katerih hrepeni tvoje sree.

»Ah — vaše blagorodje — prosim — gospod hudič — je jeceljal Franjo Pegatka ves iz sebe. »Tolika dobrota —«

»Le počasi, prijatelj! Preskrbim ti dvesto kron, ali ne sastonj. Tudi hudič ne stori ničesar sastonj. Denar ti dam, a ti mi moraš sanj nekaj prodati.«

»Vaša milost — preblagorodni gospod hudič,« je z globoko žalostjo vzdihnil Franjo Pegatka. »Kaj naj

Vam prodam, ko vse skupaj, kar imam, ni vredno pet grošev.«

»Motiš se,« je prijazno rekel hudič Scribifax in se usedel na rob tintnika. »Ti imaš zaklade, katerih še sam ne poznaš. To so ločila! Prodaj mi samo vejice in jaz ti odštejem nemudoma dvesto kron.«

»Oprostite — Vaša milost — jaz Vas res ne razumem.«

»Malo potrpi! Takoj ti vse razložim.«

Scribifax si je užgal cigareto, ki je tlela smrdela po žveplu, kolofoniji in žganih nohtih in potem mirno nadaljeval:

»Kakor vsak človek, ki zna pisati, tako imaš tudi ti, Franjo Pegatka, zmožnost, delati vejice, in sicer jih lahko narediš kolikor hočeš.«

»To je res,« je pripomnil Pegatka. »Ko bi imel za vsako vejico, ki sem jo napravil, le vinar, bi bila Vanderbilt in Morgan prava berača proti meni.«

»No, vidiš. To zmožnost, delati vejice, ti hočem odkupiti. V trenutku, ko sprejmeš mojo ponudbo, ne boš več zmožen napraviti najmanjše vejice. Ali me razumeš?«

»Oh — seveda — izvrstno.«

»Ali si voljan skleniti s menoj

to kupčijo in mi prodati svoje vejice.«

»Ali — Vaša milost — kaj vprašujete tako! Z veseljem sprejemam Vašo velikodušno ponudbo. Vse življenje Vam bom hvaležen in še molil bom za Vas.«

»Ne, hvala; moliti ni treba zame; to bi mi znalo škodovati pri mojih peklenških tovarstvih.«

Nastal je za nekaj trenutkov molk, potem je Franjo Pegatka z veliko plašnostjo in ponižnostjo vprašal:

»Oprostite, milostivi gospod hudič, ali velja kupčija?«

»Velja.«

»Potem — prosim, ne zamerite — kako pa je z onimi dvesto kronami.«

»Semi v levi žep svojih hlač in zdaj zdravstvuj in pazi kako boš, v tej solzni dolini ishajal brez vejice.«

Z glasnim krohotom se je hudič Scribifax skrčil tako, da je bil komaj palec visok in potem skočil v tintnik. Pegatka je v tem segel v žep in našel tam dvesto kron v zlatu.

Obšla so ga najprejšeja čuvstva. Še nikdar v svojem življenju ni bil lastnik dveh sto kron. Smatral se je silno bogatega in seveda takoj pohitel v krčmo, da se enkrat pošteno najje in napije.

Naslednjega dne je Franjo Pegatka sedel v pisarni in se je silno čudil, da ni mogel napraviti nobene vejice. Naj je pero še tolikrat pomočil v tintnik, naj je še tako pritiskal ob papir — vejice ni in ni mogel nobene napraviti. Vse je lahko pisal, vsa ločila je igrice napravil, samo vejice ni spravlil skupaj.

Popoldne ga je šef — človekoljubni odvetnik — poklical k sebi.

»Slišite, Pegatka, če mi ne bode delali vejic, Vas kmalu poženem iz pisarne.«

Ko je šef videl, da je Pegatka v vseh spisanih vlogah izpustil vejice, da ni napravil ne ene vejice, ga je obšla sveta jesa.

»Ako si še enkrat dovolite tako šalo, ste nemudoma odpušteni,« je rohnol šef in svijal oči kakor kačaropotača, kadar zagleda njej za obed namenjenega zajčka.

»Ali, gospod doktor,« je jokaj Pegatka, »naj se nisem šalil. Zadel me je nesreča. V trenutku, ko sem bil silno lačen in obupan, me je skušal hudič in jaz se skušnjave nisem mogel ubraniti. Prodaj sem hudiču vejice in zdaj nisem več zmožen napraviti le najmanjše vejice.

in kričava. V sedanji srbski narodni skupščini je to ravno nasprotno. Nervozna in kričava je vlada in njena stranka, a mirna in samozavestna je opozicija. To prihaja pač iz tega, ker so se radikalni demokrati (vladna stranka) trdno nadejali, da dobijo pri volitvah tako ogromno večino, da se bo ves svet iznenadil, a volitve so jih strezile, ker jim je narod dal nezadovoljstvo. Večina dveh glasov in zato so bili radikalni demokrati izza izida volitev kar konsternirani in kar niso mogli verovati, da jih ima narod tako malo rad. Od takrat se začel njihov nemir, ali vendar so še računali z eventualnostjo, da pristopi k njim nekaj poslancev iz radikalne stranke, v prvi vrsti general Grujić, ki je sicer radikalec, ali je kandidiral na svojo roko, proti volji svoje stranke. Tudi to se ni zgodilo, ker je general Grujić navzlic diferencam, ki obstoje med njim in glavnimi voditelji radikalne stranke, vstopil na splošno začetje v radikalni skupštinski klub, a to so storili tudi vsi drugi poslanci, ki so bili izvoljeni kot radikalc.

Položaj radikalnodemokratske vlade vsekakor ni prijeten in zato se ni čuditi temu nenavadnemu razpoloženju v narodni skupščini, da je vlada in njena stranka nervozna in kričava, a opozicija samezavestna. Škoda je velika, da general Sava Grujić ni z nekaterimi sposobnejšimi svojimi tovariši pristopil k radikalnim demokratom. Škoda je to zato, ker bi bilo želeli v interesu države, da je v narodni skupščini ena stranka, ki bi imela močno večino, ker sedaj potrebuje Srbija močno vladno, a te nima. Radikalni demokrati so sedaj prvič prišli na vladno in niso navajeni stati na krmilu države, pa je skoraj gotovo, da njihovo vladanje ne bi bilo preveč plodonosno tudi v slučaju, ko bi imeli močno večino in bi mogli brez skrbi vladati, a sedaj, ko imajo tako problematično večino, bo to še veliko slabše.

Škodovalo bo to Srbiji, to sprevidijo v kratkem tudi radikalni demokrati in najbrže bodo, kot pošteno patrijotje — poštenja jim ne more nihče oporekati, ker to so sami mladi, nekompromitirani ljudje — izpustili v kratkem državno krmilo iz svojih rok na kakršenkoli način, a najbrže tako, da se razpusti narodna skupščina in razpišejo nove volitve. Tako hitro to ne bo, ali eno je skoraj sigurno: da namreč ta skupščina ne bo ostala skupaj pet let, na kolikor časa je izvoljena, nego se bo prej apeliralo na narod, da s svojim glasom spremeni sedanji položaj v narodni skupščini.

Liberalci in nacionalisti so se končno združili v eno stranko, ki se imenuje nacionalno. Razcep v liberalni stranki je bil vsem nerazumljiv. Lansko leto je na splošnem shodu liberalne stranke njen vodja Ribarac predložil, da se ime stranke spremeni in da se sploh preteklost stranke prepusti zgodovini. Ogromna večina udeležnikov je ta predlog sprejela in liberalna stranka

bi se imela prekrstiti v nacionalno, ali manj del zborovalcev pod vodstvom dr. Veljkovića je protestiral proti spremembi imena, češ, liberalcem se svoje preteklosti ni treba sramovati — in tako je nastal razpor, ki se je sedaj zopet poravnal in sicer na ta način, da je Ribarac zmagal. Liberalcev torej v Srbiji ni več, oziroma oni so tukaj, ali se imenujejo nacionaliste. Vseh skupaj jih je sedaj v nar. skupščini šestnajst.

Naprednjaki, ki imajo v narodni skupščini samo dva poslanca, so se skregali med seboj, a vzrok temu je zelo smešen. Večina članov stranke je zahtevala namreč, da se stranka takoj organizira, a vodja stranke poslanec Novaković, je bil mnenja, da je to za sedaj nepotrebno in zato ga je stranka zapustila in prevedla organizacijo brez njega. Organizacija ne bo, seveda, stranki nič koristila, ker kadar v Srbiji enkrat začne padati kaka stranka, potem se ne vzdigne več, nego pada toliko časa, dokler ne propade popolnoma. Naprednjaki so skozinsko konzervativni ljudje, a za časa poslednjih dveh Obrenovičev so bili najhujši reakcionarji in zato se vse smeje njihovu imenu. In kake se ne bi smejali ljudje? Stranka, ki sama naglašja, da hoče zbrati v sebi vse konservativne elemente v Srbiji, se sama imenuje — napredno! Kaj bi človek na to rekel? V ostalem, to ni edina anomalija v strankarskem življenju Srbije. Liberalci imajo tudi lepo ime, ali to jih ni nikoli motilo, da so terorizirali — ako so bili na vladi — volilce na najgrši način, samo da so dobili pri volitvah večino.

Odnosaji med Srbijo in Bolgarsko so postali, žalibog, veliko hladnejši. Krivi so temu pač Bolgari, ki o sporazumu, ki jim ga je ponujala prejšnja srbska vlada v macedonskem vprašanju, niti slišati niso hoteli, nego še vedno nadaljujejo z iztrebljevanjem Srbov v Macedoniji. Nikola Pašić, minister za vnanje stvari v prejšnjem, radikalnem kabinetu, je bil pripravljen na sporazum z Bolgari glede Macedonije na tak način, da si ugodnejšega Bolgari pač niso mogli zaželeli, ali ga niso sprejeli vseeno, nego so še nadalje pošiljali čete v srbsko macedonske vasi, da so ubijale srbske vojake. Ko so se formirale srbske čete, da branijo svoje vasi od bolgarskih četnikov, so zahtevali Bolgari od Pašića, da vpliva na srbske četovodje, da razpustijo svoje čete. In Pašić je šel tako daleč, da je udovoljil tudi tej bolgarski želji, ker je upal, da bodo Bolgari potem bolj bratski, bolj slovanski. Zato je pod prevezo, da ga kralj želi videti, povabil glasovitega vojvodo Micka, ki je branil kosovski vilajet arnavtskih in bolgarskih čet, v Belgrad, ali so ga, ko je Micko hotel iti v Belgrad, v Nišu ustavili, odvedli v Kragujevac in ga od tam niso pustili nikamor. Ali Pašić se je zmotil. Bolgari so bili sicer veseli, ker jim ni bil več na poti Micko, katerega so se zelo bali, ali

zato so začeli še besnejše napadati na srbske vasi, radi česar je postalo v Srbiji vse ogorčeno.

Sicer je istina, da Bolgari niso taki krvoloki, kakor jih opisujejo zainteresovani Srbi v Macedoniji, ali tudi nepristranski človek mora priznati, da so Bolgari šovinisti prvega reda, ki ne izbirajo sredstev, s katerimi hočejo doseči svoje cilje. Dokler jaz nisem poznal Balkana, sem si mislil, da so Bolgari pravi revolucionarji, ki se borijo za svobodo svojih soplemenikov v Macedoniji in zato so mi bili simpatični. Odkar pa poznam Balkan in vem, da je bolgarsko orožje v Macedoniji naperjeno v prvi vrsti proti tamošnjim Srbom in odkar poznam njihov separatizem — oni o slovanstvu nočejo niti slišati — od takrat jih ne maram. Tak vtisk dobi vsak Slovan o Bolgarih, ako ima priliko, obiskati jih v njihovi domovini. Kaki Slovani so Bolgari, se vidi tudi iz tega, da je na Bolgarskem zelo malo ljudi, ki za Slovence sploh vedo. Jaz sem n. pr. nosil seboj karto, da sem mogel pokazati Bolgarom, kje je moja domovina. A pri Slovenceh vsak gimnazijalec ve celo za — Lužiške Srbe!

Srbija je pripravljena na sporazum z Bolgari, ali ker oni nočejo ničesar niti slišati, nego nadaljujejo svoje delo na osvobojevanje v Macedoniji, je pač naravno, da mora tudi Srbija misliti na to, kako bi čuvala svoje nacionalne interese v Macedoniji, ker to zahtevajo njene življenski interesi. Pa tudi kot središče jugoslovanskega mora delati Srbija na tem, da razširi svoj vpliv v Macedoniji, ker Srbija je nositeljica jugoslovanske misli, dokler je nasprotna Bolgarska nositeljica protijugoslovanske misli in zato zahtevajo interesi ne samo srbstva, nego vsega jugoslovanstva, da dobi Srbija v Macedoniji oni vpliv, ki ji pripada po njenem položaju in po njeni veliki misli.

Vojna ali mir?

Z bojišča.

General Linevič je brzojavil carju, da so pri Hajlungdengu dne 16. t. m. Rusi uničili veliko čunguzko četo. Med mrtvimi je tudi vodja Čunguzov neki Imbato in dva Japonca.

»Daily Telegraph« poroča iz Tokija dne 19. t. m. Vkljub silnemu deževju so Japonci v severni Koreji prodirali. Rusi so opustili svoje utrjene pozicije, prekoračili reko Tumen ter razdejali za seboj most. Kakor vse kaže, ni južno Tumen nič več Rusov (?).

Poveljnik japonskega brodomja, ki je odplulo v Kamšatko, poroča od tam, da je dne 13. t. m. v pristanišču Petropavlovsk zjel in uničil rusko transportno ladjo »Avstralijska«.

Pred veliko bitko?

Preko Londona se poroča z

mandžurskega bojišča, da se je japonska armada silno pomnožila in ojačila ter je začela tudi že prodirati. — Iz Moji se poroča: Rusi v Mandžuriji so dokončali svoje obrambne naprave. Linevičeva armada je močna 400.000 do 500.000 mož. Ker je deževanje prenehalo, napravljajo Rusi velika rekonosciranja. Vendar nikjer ne pokažejo, da hočejo začeti s ofenzivo pred koncem mirovnega pogajanja. — Japonsko častopisje napoveduje s popolno gotovostjo v najkrajšem času veliko bitko.

Zadnji Rusi na Sahalinu.

Trije ruski častniki, ki so z veliko težavo ubežali z otoka ter prišli v Vladivostok, pripovedujejo, da je v notranjem delu otoka ruski oddelek, ki je zavzel težavno dostopno pozicijo ter ga podpirajo kanuani.

Finančni položaj Japonske.

»Echo de Paris« poroča, da je Japonska finančno popolnoma onemogla; le posojila ji še omogočajo nadaljevanje vojne. Toda posojila so se Japonski dosedaj dajala le zato, ker so upniki pričakovali, da plača Rusija veliko vojno odškodnino. Ako pa se Rusija brani plašati vojno odškodnino, je Japonska na robu propada.

Mirovna pogajanja.

Pogajanja se brezdomno prekinajo. Neki japonski diplomat je izjavil, da Japonska za nobeno ceno ne odstopi od svojih stavljenih pogojev. Vite pa je izjavil, da so japonske zahteve glede vojne odškodnine in Sahalina za Rusijo naravnost žaljive. Vsako sporazumljenje v tem pogledu je izključeno. — V ostalem je pa tudi ruski ministrski svet sklenil, da se ne smejo Japonski dovoliti nikake nove koncesije, razen že dovoljenih.

Novi japonski pogoji.

Pretečeno nedeljo je japonski ministrski svet razpravljal o dosedanjih uspehih mirovne konference; pozneje je grof Katsura poročal mikadu ter imel dolge tajne konference z angleškim poslanikom, vojnim in mornaričnim ministrom. — Pri tej priliki so se baje sestavili novi pogoji, ki bi prepustili Rusiji železnico od Harbina do Vladivostoka, v ostalem pa se ti pogoji ne razločujejo od dosedanjih, ker še vedno zahtevajo otok Sahalin in vojno odškodnino.

Mednarodno razsodišče.

Predsednik Roosevelt je baje sprožil misel, da se sestavi mednarodno razsodišče, ki se mu predložijo nerešene točke japonskih zahtev. Roosevelt je baje za ta korak že pridobil Nemčijo, Anglijo in Francijo. Razsodišče bi se posebno ba-

vilo z japonsko zahtevo glede vojne odškodnine in glede Sahalina. — Nadalje je baje Roosevelt v Tokiju dosegel, da Japonska odstopi od svojih odijoznih zahtev glede omejitve ruske oblasti v azijskih vodah in glede odstopa interniranih ruskih vojniških ladij.

Kriza na Ogrskem.

Dunaj, 21. avgusta. Ogrska kriza je prispela do odločilne točke. Danes so se zbrali v Išču pri cesarju vsi skupni ministri in oba ministrska predsednika. Jutri dopoldne se vrši kronski svet pod cesarjevim predsedstvom. Razpravljalo se bo predvsem o vplivih, ki jih provzroča ogrska kriza na avstrijske politične razmere. Govorilo pa se bo tudi o skupnem proračunu in kako je nadomestiti delegacije. V prvi vrsti pa se bo kronski svet posvetoval o sestavi parlamentarnega ministrstva na Ogrskem. Ako ne bo mogoče sklicati delegacij, predloži avstrijska vlada državnemu zboru zakon, vsled katerega bo Avstrija prispevala za skupne potrebe tisti znesek, ki ga je določil cesar za leto 1904. Ogrski ministri bodo nato na svojo odgovornost na enak način določili kvoto.

Položaj na Ruskem.

Petrograd, 21. avgusta. Socialni demokratje so skrajno nezadovoljni z novo ustavo ter so napovedali za protest splošni štrajk.

Varšava, 21. avgusta. Promet na viselski železnici je pretrgan. Mnogo tovarn počiva. Za jutri se pričakuje splošni štrajk v Varšavi, Lodzu in drugih mestih. — V Mlozinju pri Varšavi so se zgrabili kozaki s teroristično četo. Kozaki so ubili deset mož. — V Czenstohavi so orožniškega poveljnika Vjelosiča pri belem dnevu na cesti ustrelili. Ko je hotela policija morilca prijeti, je začela množica z revolverji streljati ter ubila dva policaja. — Nad celo Kurlandijo je proglašeno vojnostanje. Vse oblasti vrhovnega gubernatorja je prevzel poveljnik 20. armadnega voja.

Ločitev Norveške od Švedske.

London, 21. avgusta. Švedski prestolonaslednik, ki vlada mesto bolehnega kralja Oskarja, je v švedskem ministrskem svetu odobril poimen-sko glasovanje norveškega naroda za ločitev. Kralj Oskar prevzame vladno šele potem, ko se popolnoma uredi zadeva o norveškem prestolu.

Atentat na sultana.

Carigrad, 21. avgusta. Velika armenska zarota, ki so je raz-

Dalje v prilogi.

Odvetnik je zijal v Pegatko z odprtimi ustmi.

»Tako, tako,« je rekel po daljši pauzi. »Večje ste prodali. Veste, ljubi gospod Pegatka, pisarja, ki ne zna večje delati, ne morem rabiti. Tu imate 30 kron za 14 dni. Zdravstvujte!«

»Gospod doktor — bodite usmiljeni.«

»Ali hočete večje delati?«

»Saj jih ne znam več.«

»Potem Vam ne morem pomagati. Ste že opravili — kar pojdite.«

Tako je prišel Franjo Pegatka ob službo.

Nekaj časa je dosti dobro izhajal, ker je imel hudičeve in šefove krone. Ko je pošel denar, si je pomagal z dolgovi, ali kakor krone tako je bilo tudi kredita enkrat konec. Sicer je v tem času dobil več služb, ali čim je dotični šef izvedel, da njegov novi pisar ne more delati večje, ga je nemudoma postavil pod kap.

Končno je prišel Franjo Pegatka do spoznanja, da pisar, ki ne zna delati večje, je izgubil vsako eksistenčno pravico, da nima nikake pravice do življenja. S tisto neusmiljeno logiko, po kateri se odlikujejo odvetniški pisarji, je Franjo Pegatka iz tega

spoznanja izvedel skrajno konsekvenco. Ker ni imel sredstev, da bi kupil primerno morilno orožje, je šel na Pasji brod, da bi si ondu pomagal v boljše življenje. Še enkrat se je s turobnim pogledom ozrl na mesto, čigar prebivalci ne morejo živeti brez večje — potem so zapluskali valovi nad njim — — — — —

»Slišite, gospod Pegatka, vstanite vendar, saj je že skoro devet.«

Tako se je glasil sonorni poziv, ki je prebudil Franjo Pegatko in ga takorekoč s silo vrgel s imitirane ufo.

Ves začuden si je Pegatka mel oči, se opazoval, da je ves oblečen in v potnem planil k misli, pomočil pero v tintnik in delal večje, toliko večje, da jih je bil ves papir hitro poln, toliko večje, kolikor jih je mogel. In ko je končno vrgel pero iz rok, je s izrazom neskončnega blaženstva vzkliknil: »Hvala Bogu, samo sanjalo se mi je!«

Brat Justin.

(Iz dnevnika samostanskega novica. Priobčil Bistričan.)

(Dalje.)

22. decembra.

Lepa noč je bila snuči. Nebroj zvezd je migljalo na nebesnem

oboku. Mraza, ki je te dni navaden, nisem nič čutil, zato sem ugasil luč, slonel pri odprtem oknu in gledal v bajno noč. Ura je udarila že zdavnaj deset, in vsi samostanski prebivalci so že počivali, vsaj kakor sem jaz sodil, ker nisem nikjer videl nobenega okna razsvetljenega. Moje misli so poletele daleč tja čez samostanski zid v Veliki log v lišno hišico k ljubljeni deklici, ki sniva lepe sanje ljube nedolžnosti.

Naenkrat se mi je zdelo, da sem šel neko šumenje tam pri vrtnih vratih. Napenjal sem ušesa, a vse je bilo zastoj, da bi napasel svojo radovednost. Že sem mislil, da sem se zmotil v svojih slutnjah, ko zagledam v vrtni hišici tam med drevjem mal odsev luči. Da je v hišici nekdo, sem spoznal iz tega, ker se je svet luči zdaj pokazal, zdaj sginjal. Radovednost me je gnala, kdo je hišici in kaj da išče tam ob tej uri. Tudi prejšnje šumenje pri vrtnih mi ni hotelo iz glave. Zato sem tiho odprl svojo celico in bos odšel skoki skrivna vrata na vrt. Da ne bi delal morda kakšnega šuma, sem stopal po travi in se varno izogibal peska.

Kmalu sem bil v bližini vrtn

hišice, iz katere so se slišali glasovi. Kolikor mogoče tiho sem se splazil skoraj do nje in pogledal noter. Skoraj da mi ni ušel izraz začudenja. V hišici je sedel pater Julijan, poleg njega pa neka ženska, stara kakih 30 let. Ženski se je bralo z obraza, da je bila v svojem življenju že marsikako strastno bitko, ki ji je zažrtala globoko, ostre zareze v kožo. Pred njo in paterom Julijanom je stala velika steklenica vina ter nekaj jestvin. Pater Julijan je bil rdeč v obraz in videti razburjen, ženski je pa igral škodoželjen nasmeh okrog ust.

»Čuden ljubimec si, da bi se me zdaj rad odkrižal,« je govorila ona, »toliko let že živiva lepo zakonoko življenje, oče par otrok si že tudi, a vkljub temu najina vez še ni dovolj trdna, kot vidim. Naveličal si se me, ker sem ti prestara, kaj ne? Le pusti me, potem pa posledice pripiši sebi!«

»Kaj storiš?« jo je vprašal pater Julijan in gledal v tla, kot bi je ne poslušal nič.

»Kaj storim? To bi ti moralo biti dobro znano. Pred patra gvardijana stopim in mu razkrijem tvojo preteklost. Povem mu, kako si spovednico izrabljala toliko časa, da si

me v svoje mreže ujel, povem mu da si zadušil in zakopal prvega najinega otroka kot psa, da si uporabljal prepovedana sredstva, da bi uničil sadove, ki jih je rodila tvoja pohotnost. Povem mu, da si goljufal samostansko blagajno, da si prodajal razne reči iz samostana, da si prejemal denar za maše, ki se niso nikoli brale. Vse to in še mnogo drugega mu povem. Pa tudi drugim povem, da izve svet o tvoji svetosti! Naj te zapro, naj te obesijo, drugega nisi vreden!«

»Tončka!« je zaklical pater Julijan in izrazil bolelost mu je legel na obraz.

Ona pa se mu je na vse grlo zasmejala in dejala:

»Ti želiš usmiljenje od mene, ko ga ti nimaš z menoj niti trohice! Stirideset let že šteješ, a še si tako nerazsodet, da misliš, da sem še vedno navadna kmetska punca 17ih let, katero si nekdaš s sladkimi besedami in svetimi obljubami prevrtil, da sem dala svoje telo v službo tvoji pohotnosti. Čim dalje eva bila skupaj, tem bistrejši je postal moj razum in spoznavanje tvoje niskosti v mišljenju in dejanju. Res, da sem tudi jaz veliko

krili v Smirni, je na dvoru hudo vznemirila. Tudi v diplomatskih krogih so pričrili, da je bil zadnji atentat na sultana le del daleč zapredene zarote in da imajo zarotniki na raznih krajih še več razstreljiva. Boje se splošnih atentatov dne 1. septembra, ko bodo v Carigradu obhajali obletnico, odkar je sultan Hamid zasedel prestol. Baje nameravajo okoli sultanovega dvora napraviti visok zid ter vsa obmejna poslopja podreti.

Dogodki v Macedoniji.

Carigrad, 21. avgusta. V okrajih Palanka in Kumanova so prijeli več bolgarskih agitatorjev, ki so hoteli prebivalstvu zabraniti, da bi se ne udeležilo dražbanja desetine. — Oddelek turških vojakov, ki zasleduje aloglasne albanske roparje v monastirskem vilajetu, je zopet osvobodil devet oseb, ki so jih imeli roparji ujetje, da bi izsilili odkupnino. — Izjemno sodišče v Drinopolju je prenehalo delovati. V pretečenem mesecu je obsodilo 140 oseb, 120 oseb pa oprostilo.

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 22. avgusta.

— **Obrtni red.** Nekateri patentirani reševalci obrtnega stanu so se polakomnili lepih dijet — 20 kronic na dan — in zahtevali, naj se proglasi obrtni odsek državnega zbora permanentnim. To se je zgodilo. Državni zbor je šel na počitnice, obrtni odsek pa zboruje dalje. V tem odseku, se pa razpravlja o obrtnem redu. Govori se silno mnogo, a takih plev, kakor v poročilih iz tega odseka že dolgo nismo čitali. Tu se šopiri tako duševno siromaštvu, da je obrtnike kar sram teh zastopnikov. Svojčas so nekateri preprosti ljubljanski obrtniki izdajali slovenski obrtni list. V eni številki tega lista je več pametnih nasvetov in resničnih sodb o obrtnem vprašanju kakor v vseh dolgoletnih poročilih o posvetovanjih obrtnega odseka. Kdor čita ta poročila in to brezmiselno govorjenje raznih poslancev, spozna hitro kam pes taco moli. Poslanec, kar jih sedi v obrtnem odseku — med njimi je tudi Nace Žitnik, ki ve o obrtnosti toliko, kakor kaka šintarica o zdravilski umetnosti — govore in govore samo zato, da bi odsek še dolgo ne končal svojega dela. Vsa stvar bi se med razumnimi ljudmi dala rešiti v 14 dneh — člani obrtnega odseka pa zavlačujejo razprave kolikor mogoče, da bile dalje časa vlekli po dvajset kronic na dan. Kake modrosti stresajo v obrtnem odseku kaže dejstvo, da je bil stavljen predlog, naj se tudi perice vstajejo med rokodelske obrte, torej med obrti, za katere je treba doprinese

prizadeta pri svojih grehih, a pomisli, s kakšnimi nasilstvi si ti delal. Že tako je vera v nas taka, da je duhovnik najsveteljši človek in neizrečeno pameten. Od prve mladosti se nam vbija v glavo neomejena pokorščina vsakemu duhovniku. In naj pride kmetiško dekle, neizkušeno in preprosto, kot sem bila jaz, v roke takemu duhovniku, kot si ti, ki si porabil vsa dopustna in nedopustna sredstva, da si prišel do svojega cilja, kdo si upa le misliti, da ne bi padla? Zato se hočem maščevati nad teboj in pripravljen bodi, da bo to moje maščevanje vredno tvojih dejanj.

Patra Julijana so ženske besede precej potrle in vsaka ga je morala piti naravnost v srce. Na vsak način je bilo docela resnično očitje, krvavo resnično sicer bi ji bil zabrusil v obraz besedo »lažnik«. A on ni storil tega, ampak dejal:

»Vedeti moraš, da mora biti našine zveze konec. Ljudje si šepedejo o najinem znanstvu in pričakujem vsak čas, da me zapro za več mesecev v ječo, ko zvedo moje življenje. Zato, Tončika, ne bodi kruta; jaz sem ti dober še zmerom kot nekdanj, kar pa delam in mislim storiti, ni moja krivda, ampak krivda onih, ki so nam dali take zapovedi.« (Dalje prih.)

dokaz sposobnosti. Če to ni bedasto, potem res ne vemo, kaj naj se še tako imenuje. Naravno bi bilo, da bi se tudi za cestne pometade in za štifelpucerje moral uvesti dokaz sposobnosti. Perica snaži perilo, pometad ceste, štifelpucer pa čevlje. Ko bi obveljal omenjeni predlog glede perila, bi naši klerikali prišli lahko v zadrego, saj je znano, da so jako šislani in priljubljeni štifelpucerji dr. Luegerja.

— **Sobotni „Slovenski Narod“** je poročal o protekciji, ki jo uživa Slomškarija pri višji šolski oblasti. Da smo s svojo notico zopet zadeli v živo, nam je porok ponedeljkov »Slovenec«, v katerem zagovarja najbrže sam gospod kamniški dekan klerikalno učiteljico gđ. Kratnar. Pod naslovom »Nad učiteljice se je spravila hvali «Slovenec» po božno Slomškarijo na vse pretege, opravičuje postopanje po večini klerikalnega krajnega šolskega sveta ter odobrava odločbo višje šolske oblasti. Mi pa vprašamo le, kaj bi neki rekel g. dekan, ako bi bil n. pr. na učno mesto kake dekliške šole imenovan kak liberalni učitelj, čeprav bi kompetiralo zanje tudi več gđ. učiteljic? Se manj razumljiv je kamniški študent, kjer poučuje učiteljica, tudi na obrtno-nadaljevalni šoli. Postopanje deželnega šolskega sveta je opravičil »Slovenec« zelo slabo, to pa zato, ker je sploh neopravičljivo in le vnovič potrjuje resničnost naših besedi da se namreč »Slomškarija« na priporočilo duhovnikov protežirajo, celo kot prošilke za učna mesta deških šol pred tudi dobro klasifikovanimi meškimi prosilci. Karakterističen slučaj protekcije je s tem za nas končan — več naj govori deželna učiteljska skupščina.

— **„Katoliško - narodna stranka“** se oficijalno imenujejo naši klerikali in vedno in vedno oznanjajo z veliko gobosebno, da stojijo na slovenskem stališču, da so slovenska narodna stranka. A če je vse humpog, vse slepilo, vse pesek v oči. Zdajinzdaj se pokaže, da klerikali sploh niso samostalna stranka, nego samo en del mednarodne klerikalne stranke, da niso samostojna organizacija, nego četa hajduškega značaja, ki dobiva od drugega svojega povelja, in sicer od vodstva nemških klerikalcev. To je priča »Slovenec«, ko poroča o četrtim shodu »Avstrijske krščanske delavske stranke« — slovenski krščanski socialisti torej niso sami svoja stranka, nego le privesek dunajskih krščanskih socialistov — in to izpričuje dejstvo, da priredijo klerikali vseh narodnosti na Dunaju skupen katoliški shod, ki seveda ni verski, nego politični shod. Tu se pač vidi, da so klerikali pravi brezdomovinci in internacionalci, katerim je narodnost le sredstvo, da se vzdržijo na površju.

— **Spremembe pisarniških uradnikov pri politični upravi.** Provizorični pristav ravnateljstva pomožnih uradov Rudolf Zarli je imenovan definitivnim pristavom ravnateljstva pomožnih uradov z naslovom »ravnatelj«. Vlado kanclist Fran Jurca je imenovan okrajnim tajnikom in ognjdar topničarske zaloge v Oseku Al. Schaffer vladni kanclistem ter pride kot tak v Radovljico. Na mesto Rudolfa Zarlija pride okrajni tajnik okrajnega glavarstva v Ljubljani Ferdinand Loske, ki prevzame kot vladni oficijal vodstvo pisarne deželnega predsedstva. Na njegovo mesto pa pride okrajni tajnik v Radovljico Ivan Kocjančič. Pred kratkim imenovani vladni kanclist Julij Pačdasch je od svoje prvotne službe premeščen k okrajnemu glavarstvu v Postojno.

— **Knjižica „Slava Prešernu“** se je že v soboto začela razpečevati, toda le brošurana. Elogantno vezana knjižica bo izgotovljena šele te dni, ker je bilo treba čakati na naročene platnice. To v znanje tistim, ki so si naročili vezano izdajo. Vsak dan pride mnogo naročil, tako da se naj posebno okrajni in krajni šolski sveti, ki nameravajo vzeti več knjižic, z naročbo požurijo.

Med drugimi so naročili: »Narodna pravica« v Gorici 200, krajni šolski svet v Metliki 150, krajna šolska sveta v Mozirju in Raketu po 50 izvodov; nadalje po več izvodov razne šitalnice in bralna društva na — Štajerskem itd. — Naroda se knjiga le pri »Društvu slovenskih književnikov in šolsnikarjev«, a dobiva se tudi v prodaji pri knjigotraču L. Schwennerju v Ljubljani. Cena mehko vezani 60 vin. (ako se jih naroči najmanj 50, se dobe po 50 vin., 100 izvodov pa po 40 vin. in poštne prosto). V izvirne platnice vezane knjiga stane 1 K 10 vin. Poština 5 vinarjev.

— **Narodnim rodbinam ljubljanskim prošnjaj.** Povodom diškega shoda v Trstu in odkritja Prešernovega spomenika v Ljubljani obiščejo deški akademiki v prav odličnem številu naš slovenski jug. Ni jim lahka ta pot, ki so jo podvzeli, saj se mora ravno dijak boriti v takem slučaju s premočnimi težavami, med katerimi finančne razmere ne zavzemajo ravno zadnjega mesta. Na nas je, da jim njih pot po možnosti olajšamo, saj jih vodi k nam plemenita želja, spoznati našo slovensko zemljo, o kateri so že doma slišali toliko zanimivega ter naš slovenski narod, do katerega prav čehi goje tako odkritosrčno prijateljske odnose. Podpisani odbor, ki oficijalno sprejme deško dijaštvo, se obrača tem potom do narodnih rodbin ljubljanskih s prošnjo, da mu blagovolje prepusiti za deške akademike-goste brezplačno prenočišče, saj so ravno prenočišča najtrij oreh na potovanju dijaka. Cenjenih tozadevnih obvestil prosimo najdalje do sobote 26. t. m. inki — Odbor »Prosvet«, Ljubljana, »Narodni dom«.

— **C. kr. davčni uradi** imajo koncem oziroma začetkom vsakega leta sestavljati razne statistične in računske izkaze. Te izkaze si morajo davčni uradi sami načrtovati in pripraviti. To pa napravljajo davčnim uslužbencem, ki so, kakor je dobro znano, že itak preobloženi z delom, mnogo nepotrebnega opravila, na drugi strani je pa to precejšen zahtevak na davčnim uradom pičlo odmerjeni pavšal za papir. Naj finančno ravnateljstvo v tem oziru odpomore s tem, da tiskati vse dotične izkaze, saj se to vendar izplača za 32 davčnih uradov.

— **Predavanje političnega društva „Jednakopravnost“ v Idriji.** katero se je vršilo minolo soboto zvečer v prostorih Del. bralnega društva, je dobro uspelo, le žal, da udeležba ni bila tako mnogobrojna, kakor bi si bilo želeli. Predavatelj, not. kandidat g. Fran Tavzes, je najprej očrtal v splošnem naše kazensko pravo, potem pa na podlagi kazenskega zakonika pojasnil temeljito kaj je hudo delstvo, pregrešek in prestopek. Posebno prvi del je pojasnil natančno s primeri iz vsakdanjega življenja. To zelo poučno in zanimivo predavanje je trajalo nad dve uri, in so mu poslušalci sledili z zanimanjem. Koncem predavanja se je izrazila od več poslušalcev želja, naj bi se predavanja vršila ob nedeljah od polu 10. ure naprej, ker bi bilo v tem času pričakovati večje udeležbe. Gotovo bo odbor uvaževal to željo.

— **„Struna“**, idrijski salonski orkester, je priredila v nedeljo 13. t. m. vrtni koncert pri »Prelovcu«, v torek 15. t. m. pa pri vit. pl. Premersteinu na Jeličnem vrhu. Obkroženo je prišlo dokaj občinstva h koncertu. Sosebno oni pri g. Premersteinu je bil izredno dobro obiskani, zastopani so bili vsi sloji idrijskega prebivalstva. Brez vsakega vabila, le preprosta lira, razobešena na občinski hiši, je javljala koncert, in vendar tako lepa udeležba. To je za »Struno« vesel pojav. Po večletnem neumevnem preziranju si je pridobila po vzgladni vztrajnosti in izredni marljivosti najlepše zadoščanje — uvaževanje občinstva. Ne brezbriznost občinstva, ne velike gnotne žrtve za nabavo glasbil in muzikalij niso oplašile za glasbo vnetih mladenčev, da ne bi stremili k svojemu cilju — do čim večje glasbene dovršenosti. Danes je idrijsko občinstvo hvaležno vrlim »Strunašem«, ki s ponosom sprejemajo to zasluženo hvalo vspehom neumornega vežbanja in redke požrtvovalnosti. V teku nekaj let si je ustanovila »Struna« neizbrljivi reper toar, obsegajoč najodličnejše skladbe iz domače in svetovne glasbene literature. Tudi na koncertu v torek nam je bilo užitek slušati skladbam kakor Ouverturno k Rossinijevi operi »Semiramida«, Luna-valček, valček iz Straussove opere »Frühlingsluft«, odlomke iz Verdi jeve opere »Trubadur«, divertissement iz opere »Ciganka«, Parmove »Slovenske cvetke« itd. Da pri koncertu niso bili presledki predolgi, so »Strunaši« v družbi s peveci sl. delavskega bralnega društva zapeli več pevskih točk, izmed kojih omenjamo posebno Hajdriško večno lepo »Jadransko morje« in ljubke narodne pesmi. Pozno na večer je za puščalo občinstvo rodoljubno hižo gosp.

Premersteina na Jeličnem vrhu, kamor ob prostih popoldnevih tako rado poleti. Za diven koncert pa bodi »Struna« imenitna pohvala in zahvala! — Kakor čujemo namerava prirediti »Struna« dne 2. kimaevca v čitalničnih prostorih koncert s posebno izbranim sporedom, na kojem bodo zastopani vsi najodličnejši skladatelji. Vroče želimo, da idrijsko občinstvo to »benefico« »Strune« v največjem številu poseti in tako izrazi svoje priznanje požrtvovalnemu in idealnemu stremljenju. Čast »Struni«!

— **Po birmi.** Iz št. Lambertha ob Zagorju. Pretečeni ponedeljek smo imeli št. Lamberčani birmo. Taki dnevi so velepomembni za vsako faro: koliko dobrih in nepotrebnih društev ustanove g. škof ob takih prilikah, že obstoječa pa potrdijo v sv. duhu! Pri nas se je zgodilo sledeče; kajti naš g. Plantarič je prav dobro pripravil pot Kristovemu namestniku za Kraujsko. To bi morali videti na naši prižnici tega gospoda Begunja, ki je pravi krvavi pot potil na svojem apostolskem potovanju po Zagorju in bil tam na prečuden način gajžlan! Obraz se mu je svetil — ne v sled maščobe, saj ta gospod so živ svetnik — temveč v sled radosti, ko so videli pod prižnico g. duhovnika, ki so s povzdignjenimi rokami in odprtimi ustmi požirali njegovo neslano sv. besedo in ko so videli — tudi pred altarjem, čredico letonjih prvohajancev, ki so bili trezni; kajti premodri naš g. župnik jih je takoj po prvem sv. obhajilu zapisal v to dobro družbo. Glavna oseba, okrog katere se je pletel cel govor, so bili naš g. Plantarič, kateremu se je posrečilo vzgostiti par — hinavcev. Rekli so med drugim g. škof: »Pred nekaj leti so bili št. Lamberčani skoro že vsi v krepkih hudičevih. Jaz pa sem le molil in prosil sv. Duha, da bi me razsvetlil in pokazal pravega duhovnika, kateremu bi bil vaš dušni blagor bolj na srcu kakor prednikom. In glejte, nisem se varal: g. Plantarič, vaš sedanjji dušni pastir, so pripomogli, da je sv. vera tu — napredovala. Ustanovili so predvsem družbo treznosti; dobro so vedeli, da le s treznim človekom morejo začeti kaj koristnega...« Ko so govorili potem g. škof o velikanskem pomenu te družbe, so nadaljevali: »...oh nekaj bi pa kmalu pozabil! Po zaslugi istega vašega g. župnika imate tudi dekliško Marijino družbo. Seveda bi se tej tudi fantovska pridružila, da ni bilo nekoliko tistih nesramnežev, tistih liberalcev, ki so še vedno v oblasti satanovi. Upam pa, da bodo vaš dobri g. župnik tudi te pripeljali na pravo pot spoznanja itd.« Bil vam je to v istini genljiv govor. Gospod škof so bili tako navdušeni za naše punce, da so pri tem popolnoma pozabili omeniti naše »lepo« uspevajoče izobraževalno društvo, porojeno v smrtnih bolečinah tudi od našega skrbnega in dobrega dušnega očeta. Ne morem kaj, da bi tu ne omenil sodbe, ki jo je izrekel ljudstvo o tem zanimivem govoru. Kaj ne, g. škof, da Vi ne bote hudi. Majhno Vas morebiti počuegeta, pa si mislite: ljudski glas, božji glas: Reklo se je takole: »škof je biv pa dons gotovo avstari, ko je tko naum' govoru.« Mora že res biti. Sedaj pa povzdignite roke in odprta ušesa pa ne ust, Vi g. župnik in pa tisti, ki Vas je k nam poslal, in vedita oba, da smo št. Lamberčani taki, kakor smo bili pred leti; da taki ostanemo tudi v prihodnje. Kaj nam mar, če ste pri nas vzgostili par hinavcev in tercijsk! — Bog Vam jih požegaj! G. škof, Vam pa svetujemo, da molite rajši za svoje zavode, ki so božjega blagoslova in podpore bolj potrebni kot mi. Izhajali smo boljše, ko ste bili še na Turškem; sedaj pa, ko nas Bog tako hudo skuša, s tem da Vas pusti bivati med nami, bomo potrpeli, plačilo na onem svetu nam ne izostane, in prosili Boga in Vašega patrona, da Vam posvetita v pravi štibele Vaših možgan, da natanko spoznate svoje uspešno delo ne samo pri nas, ampak v celi škofiji. Božja pomoč naj ostane vselej pri Vas. — Amen.

— **Uspehi klerikalne obstrukcije.** Iz Cerknice. Namojem potovanju me je pot zavedla tudi v ta prijazni trg. Bil sem že večkrat tu, a zadnja leta je bilo o tem času v Cerknici veliko živahnije, kakor pa je letos; druga leta je mrgolelo vojakov po cerkniških ulicah, letos pa je vse prazno. Lepe novice je puščalo leto za letom vojaštvo v tem kraju, marsikak krajec je ostal v žepu trgovca, gostilničarja ali obrtnika; marsikak goldinar so prešli tudi kmetje in hišni gospodarji vobče za prenočevanje vojakov; letos pa jim je odšel ta dohodek. Pa zakaj? — Zato, ker nima Cerknica pitne vode! In zakaj je nima? — Zato, ker hoče tako »največji dobrotnik slovenskega ljudstva« — dr. Šusteršič. Njegova obstrukcija zadržuje — kakor mnogo drugih naprav — tudi izvršitev za Cerknico prepotrebne vodovoda. Vsi načrti so že gotovi, vse priprave izvršene; treba je le sklepa deželnega zbora in Cerknica bi dobila to, za kar

se poteguje že leta in leta, to, kar sme zahtevati najmanj vsak človek na svetu: — vode — pitne vode! S Cerknico vred bi dobile vodo tudi druge vasi kakor: Jezero, Dolenja vas, Podkrajnik, Raket, Unec in Ivanje selo; in kake vrednosti je za te kraje voda, pokazal je najdrastičnejše unški »krščanski« župnik, ko je ob požaru — zaprl svoj vodnjak. Velika večina prebivalcev zgoraj navedenih vasi, je volila dr. Šusteršiča v deželni zbor in prav ta jim povračuje njihovo zaupanje s šibo, ker jim v svoji nadedosti in trglovlavosti ne privošči niti vode. Za vse te kraje, posebno pa še za Cerknico, je vodovod vitalnega pomena. Omenil sem že, da imajo Cerknica in sosednje vasi že sedaj občutno škodo, ker ni zaradi nedostajanja vode vojakov v te kraje. Poleg tega pa ne more občinski zastop ustreči zahtevi tukajšnje sodnije in davkarji, ki hoče imeti poleg nekaterih popravil in prenaredbe v sodnijskem poslopiju tudi — pitne vode! Občinski zastop bi gotovo rad izpolnil to zahtevo, ako bi bilo to v njegovi moči, saj on ni kriv, da ni že zdavnaj vodovoda v Cerknici. Trška občina je šla sodniji in davkarji vedno na roko! Da se ohranita te dve oblasti v Cerknici, žrtvuje leto za letom vsoto, ki presega skoro njene moči. Občina je namreč kupila hišo, ki jo stane s popravili in prezidavo nad 66.000 K. Teh 66.000 K bi imelo donosati občini obresti po 5%, na leto 3.300 K. Faktično pa dobiva najemščine od sodnije in davkarje skupno le 1400, ima tedaj na leto 1900 K izgube, in od te izgube — pardon — od dohodka 1400 K mora plačati 400 K davka. Namesto 3300 K na leto, dobiva občina tedaj samo 1000 K — **2300 K** gre pa vsako leto v izgubo; to je vsota, ki je narasla v teku let na lep kapital, katerega bi bila občina lahko porabila v bodisi katerikoli plodonosen namen. S tem je pokazal občinski zastop dovolj svojo plemenito in požrtvovalno naklonjenost napram zgoraj omenjenima oblastvoma in misli, da je izključeno, da bi ta dva izvajala zaradi nedostajanja pitne vodi kake konsekvence. Volilci pa naj skrbje, da se stre obstrukcija onih farizejskih sovragov, ki nosijo na obrazu krinko poštenosti, ki imajo na jeziku polno mamljivih obljub in lepih besedi o krščanski ljubezni, kojih srca pa so polna ošabnosti, samoljubja in egoizma in ki ne privoščijo trpinu niti — vode!

— **Brežiški Sokol** izleti na vabilo rajhenburških rodoljubov v nedeljo dne 27. avgusta t. l. v prijazen trg Rajhenburg ter priredi tam svojo drugo javno telovadbo. Odhod iz Brežic s popoldanskim vlakom do Vidma, od tod pa peš čez Krško v Rajhenburg, kjer se prične ob 5. uri telovadba na orodju in proste vaje. — Zanimanje za ta izlet je veliko, ker si je znalo to mlado društvo pridobiti v tako kratkem času vse simpatije. Posebno iz Zagreba, Vidma, Krškega in Sevnice se pričakuje mnogo gostov. Kaj veselo se pripravljajo Rajhenburžani in Krčani (gotovo tudi Videmčani ne izostanejo), da sprejmejo to odlično društvo posebno lepo in srčno. Kakor se čuje, udeležijo se tega izleta tudi pevci brežiške čitalnice in iz Vidma, tako, da obeta biti ta dan res lepa narodna veselica, ki naj ima namen vcepiti prostemu ljudstvu narodni ponos in gorečo ljubezen do svoje lepe slovenske domovine.

— **Veliko narodno trgovino v Gorici** otvorila s 1. septembrom t. l. s manufakturnim in modnim blagom g. Ivan Pregrad in M. Cernetič. Oba trgovca sta znana kot izborna narodnjaka in veljata v manufakturni stroki kot veščaka. Sl. občinstvo Gorice bo gotovo rado pohitelo v novo narodno trgovino, katera se nahaja v »Trgovskem domu«. Svoji k čojim!

— **Svitlani v Slovenski Bistrici** priredi v prid družbe sv. Cirila in Metoda v nedeljo, dne 27. avgusta 1905 v »Narodnem domu« veliko narodno slavnost.

— **Cesarska slavnost v Medvodah.** V Medvodah se je vršila na predvečer cesarjevega rojstnega dneva slavnost, ki se je prav lepo obnesla. Zasluge za to ima g. Fran Jarc, ki se z uspehom vztrajno trudi, da bi Medvode postale prijetno letovišče. V svojih prostorih je priredil imenovani predvečer predstavo z igro, katere prva točka je bila »poklonitev cesarju.« Prolog je deklamovala mlada deklica pred lepo okinčanim cesarjevim kipom, nakaj so vsi navzoči stoji zapeli cesarsko pesem. Ostale točke so obstajale večinoma v predstavljanju živih podob, med odmori je bilo pa slišati izborna igranje na citre. Po predstavi je gledalce presenetil umetni oganj, tako da so bili vsi udeleženci prav zadovoljni z lepm uspehom in vedeli zahvalno preljubeznivi in priljubljeni obitelji Franca Jarca kakor tudi vsem sodelovalcem.

— **Cesarska slavnost v Novem mestu.** Iz Novega mesta se nam piše: Dne 18. avgusta t. l. je bila ob 10. uri dopoldne v tukajšnji kapiteljski cerkvi pontifikalna maša, katere se je udeležilo vse uradništvo. Pred cerkvijo se je postavila kompanija naše meščanske garde z zastavo in godbo vred pod poveljstvom nadporočnika in začasnega poveljnika g. Ropasa in oddala med mašo tri salve. Po maši je defilirala meščanska garda kakor tudi tukajšnji vojaški veteranski kor pred a. kr. okrajnim glavarstvom. Naposled je garda oddala svojo krasno zastavo v novozgrajeni mestni hiši ter z godbo na čelu odkorakala na Brunarjev vrt, kjer se je ob sviranju godbe okrepčala in kjer so se žele besede, gorke ljubezni do vladarja.

— **Hrvatska zavarovalnica „Croatia“ v Zagrebu** išče zavarovancev tudi med Slovenci, svoje pravno zastopstvo v Trstu pa je poverila italijanskemu advokatu Fillinichu. To je že od sile, Slovensko društvo pa izroča svoje zastopstvo Italijanu!

— **Misteriozen slučaj.** — Gostilniški pomočnik Josip Sveller v Trstu je imel ljubavno razmerje z neko deklico, ki je pod policijskim nadzorom. Pred nekaj dnevi je pa Sveller zgubil iz Trsta in ukradel svojemu gospodarju 52 K. Nekaj dni nato je poslal Sveller svojemu očetu pismo iz Kopra. V tem pismu mu poroča, da je umoril svojo ljubico in zagrebel njeno truplo pod kup kamenja. To pismo je po pomoči prišlo v roke neki neinteresovani osebi, ki ga je nesla na policijo, katera je poklicala Svellerjevega očeta in mu naznanila vsebino pisma. Oče je povedal, da se je sin prejšnji večer vrnil domov in pravil, da je razdelil razmerje z dekletom, da pa bi jo bil umoril, ni omenil niti z eno besedo. Policija je poklicala na to še sina k sebi. Sveller je pri zaslišanju odločno tajil, da bi bil svojo ljubico umoril. Da je pa očetu tako pisal, storil je le, ker ga je hotel prepričati, da je dekle zapustil popolnoma. Kje je ta zdaj, tega ni vedel povedati. Policijske poizvedbe v Kopru po trupu dekličinega niso dovedle do nobenega uspeha. Da se stvar razjasni, obdržali so Svellerja v zaporu.

— **Postar defraudant.** Poštar Skabič v Krusci pri Vodnjani je poneveril večjo vsoto denarja, katerega je ondodni župnik Zorkovič poslal neki firmi. Ko so poneverjenju prišli na sled, so uvedli preiskavo in Skabiča odstavili. Ko je pa Skabič izvedel, da je spisana ovadba na pošto ravnateljstvo, je vlomil v poštni urad in uničil ovadbo ter vse papirje, ki so bili zanj škodljivi. Vseled tega so ga zdaj zaprli.

— **Trpin.** Neki stražnik v Trstu je našel na neki klopi spečega mladega človeka. Zbudil ga je in ga peljal k policijskemu nadzorniku, kjer je mladi človek povedal, da je 18letni Just Padovani iz Benkovca v Dalmaciji. Ker ne dobi dela, živi v največji revščini. Poslali so ga nato v policijsko stražnico, kjer je pa reveža zadela kap, da je na mestu umrl.

— **29 metrov globoko je padel v Gorici** 5letni Jordan Povodnik, a se je k sreči ujel na neki grm, da se mu ni nič drugega pripetilo, kot da se je precej prestrašil.

— **Nevaren človek** je postopaj Edvard Gale s Turjaka. Te dni je bil že zopet pri okrajnem sodišču v Velikih Laščah radi tatvine kocki, jajec in razgrajanja okoli hiše št. 40 na Turjaku obsojen na 14 dni zapore. Ker je zelo nevaren postopaj, se boveda dal, ako se ponove tatvine in razgrajanja, v prisilno delavnico. Gale je celi okolič v strah, ker je zelo drzen in ni pred njim nobena reč varna, tudi ne poljski pridelki. Podnevi si ogleda in ponoči na svoj plen. Sploh se ga ljudje silno boje in se mu oddalec izogibajo.

— **S sekirami** so napadli zavratno trije fantje v Vrbniku na otoku Krku 22letnega Ivana Oršiča in ga smrtno ranili. Eden napadalcev je že pod ključem.

— **Ubegli prisiljenec ujet.** 28 pr. m. je reška policija aretovala nekega človeka, ki je razgrajal in se imenoval Jožef Bertoli. Ker mu niso verjeli, da je to njegovo pravo ime, so poizvedovali. Poizvedba so doznale, da je aretovanec 37letni Jožef Bergoč iz St. Petra na Notranjskem in da je ušel iz ljubljanske prisilne delavnice. Bergoč pride po prestani kazni v Reki zopet v Ljubljano na počitek.

— **Ljubosumnost.** Kočarjev sin Anton Fatur iz Zaloga pri Postojni je 15 t. m. zvečer pil v neki gostilni v Zalogu. Ko je nekaj časa pil, stopi k domači hčeri Teresiji Bole v vežo in jo vpraša, zakaj ima rajši fante Likona, Gržino in Dolena, ki so takrat tam pili. Par trenutkov pozneje je ustrelil Fatur na imenovane tri fante, a ni nikogar zadel. Ko je nato sbežal iz gostilne, hotel

je od sunaj streljati v sobo, a ga je fant Čehovin zadel. Vkljub temu je oddal dva strela, a ni nikogar zadel. Pred orožniki je sbežal, a so ga dva dni pozneje isaleli in isročili sodišču.

— **Obešenca** so našli kmetje v nedeljo pod železniškim mostom v Zavlah pri Trstu. Obešenec je star okoli 50 let in je močne postave. Dandaj še niso mogli dognati, kdo da je. — Drugega obešenca so našli v nedeljo v Trstu za streljščem na takozvanem sloveskem griču. Ta je 28letni delavec Ivan Milovac iz Starega grada v Dalmaciji.

— **Lastno ženo ustrelil** je 21. t. m. v jutro pri Sv. Antonu v Slov. gorici Frano Plohelj iz Gaber nika pri Sv. Lovrencu v Slovenski gorici. V »Stajaru« je strastno napadal narodnega poštarja g. Košćia. Ko je bil ta fant udešen domače žele, je takratni naduhtelj rekel očetu: »Ako nimate vi šibe za Franeka, bode pa on imel za vas palico«. In res, ko je bil fant star še komaj 18 let je že pretepel lastnega očeta. Odgoja! odgoja!

— **Poskušeni samomor.** Tržaški policijski nadzornik Titz je zadel v soboto zvečer na zaljubljen par, ki se je jako razburjeno kregal. Nankrat je »one« potegnili malo steklenico iz žepa in jo nastavil k ustom. Titz je skočil k nje u in mu odvzel steklenico, v kateri je bila karbolova kislina, zaljubljenca pa peljal na bližnjo stražnico, kjer so ju zapisali in oddali na to njunim domačim. Oba sta stara 25 let.

— **Glas iz občinstva.** Včeraj sem opazil na Bleiweisovi cesti, da se suši mnogo tamošnjih brestov. Ker je to gotovo le posledica suše, ki jo brest, ki ljubi bolj vlažno zemljo, takoj občuti, naj bi se vsa dotična drevesa nekoliko odgrebla ter prav močno z vodo zalila. Samo škropljenje z vodo po kroni pri sedanjih vročinih in suši nič ne izda. Škoda pa, ko bi se pustilo usahniti toliko lepih dreves po drevo, če se jih prav lahko pri življenju ohrani.

— **Pes je ugriznil včeraj** 4letno Rozalijo Mittermayrjevo in jo na desni roki lahko telesno poškodoval. Lastnik psa je znan.

— **Tatvina.** Učitelju g. Jožefu Svetliču, ki je sedaj pri orožni vaji, je bila včeraj v vojašnici ukradena remontoar »Resskoff«-ura s srebrno verižico, vredna 20 K.

— **Vlom.** V noči od 12. na 13. t. m. je bilo vlomljeno v prodajalnico Ane Landtovo v Škofji Loki in ukradenega 80 K denarja, zlat prstan s svetlomodrim opalom, vreden 20 K, za 20 K sladkorja, 5 ducatov žepnih robcov, 6 lesenih pip, več smod in tobaka in za 40 kron specerijskega blaga. Osumljenec jo je odkril.

— **S posebnim vlakom** so se peljali danes zjutraj ob polu 7. uri skozi Ljubljano na Rakek rezervisti c. in kr. 27. pešpolka.

— **Delavsko gibanje.** Včeraj se je odpeljalo z južnega kolodvora v Ameriko 15 Hrvatov, 40 Dalmatincev, 70 Macedoncev in 17 Slovencev, nazaj je pa prišlo 50 Hrvatov in 23 Macedoncev. 180 Hrvatov je šlo popravljat železnico na Brezovico, 140 Vipavk je pa šlo na Dolenjsko dešplje lupit. 24 Hrvatov in 18 Macedoncev je prišlo iz Bohinja.

— **Izgubljene reči.** Gospa Elizabeta L. je izgubila volneno bluzo s svilnato podvleko, vredno 6 K.

— **Ljubljanska društvena godba** priredi danes zvečer v hotelu »Lloyd« društveni koncert za člane. Začetek ob polu 8. uri. Vstopnina za člane prosta, nečlani plačajo 40 vin. — Jutri je društveni koncert za člane v »Narodnem domu«. Začetek ob 8. uri. Vstopnina za člane prosta, nečlani plačajo 40 vin. Koncert se vrši pri vsakem vremenu.

— **Zaklato** se je v mestni klavnici v Ljubljani od 7. do včetrtega 12. avgusta t. l. 79 volov, 4 krave, 3 biki, 1 konj, 97 prašičev, 217 telet, 49 kostrunov in kozlov in 1 kozlišč, vpeljal se je pa 1 vol in 351 kg mesa.

— **Hrvatske novice.** — Hrvaška napredna stranka je sklenila na svojem sestanku pretečno nedeljo, da za prihodnje saborske volitve nastavi svoje kandidate v vseh okrajih, kjer ji bo sploh mogoče, pri vsakojakih ožjih volitvah pa glasuje za kakega drugega opozicijskega kandidata. — Dalmatinski pravaši imajo sestanek v Spljetu 1. septembra t. l. — Novi imetnik zagrebškega pešpolka št. 53 je postal predsednik vrhovnega vojnega sodišča na Dunaju vitez Plentzner.

— **Deset resnic o pijači.** 1. Pivo, vino in žganje ni za zdravega človeka prav nič potrebno. Bolnikom se včas priporoča za zdravilo, v kolikor nakaže zdravnik. 2. Spirituozne pijače, uživane v večji meri, opijanjajo človeka, a morejo proizvesti tudi naglo smrt vled srčne kapi. Pivo je tembolj škodljivo,

šimdalje ga uživaš. Za človeško zdravje najškodljivejša je žganje. 3. Opojne pijače razsrdčujejo in razburjajo živce, pijanci poslabšajo skoraj na glad. In vendar niso v stanju, da okrepijo telesne moči in da nadomestijo hrano. 4. Kdor pije opojne pijače, nakopava si razne bolezni: neprevajljivost želodca, upad črev, razširjenje srca, upad mozga in živcev. Sploh je pijanec vedno bolj sprejemljiv za razne bolezni kot trezen človek. 5. Spirituozne pijače so otrokom zelo nevaren strup, ker so otroški živci občutljivejši. Opojne pijače proizvedejo pri otrocih razne telesne in duševne bolezni. Otroci postanejo leni, neobčutljivi in končno zreli za pijanec. 6. Pijanstvo deluje v polni meri na mozeg, menjava v človeku čustva, zatira plemenite misli, vzbuja takoj gubne in nečiste nagone ter privede do razuzdanosti in pokvarjenosti. 7. Pijanstvo uničuje duševne sposobnosti, je nevarno razumu in čisto privedo do blaznosti. 8. Pijanstvo je zelo škodljivo za telesni in duševni razvitek potomstva. Pijančevi otroci so bolehniti, topi, često omedlevali. 9. Pijanstvo je varok mnogih nesreč, hudodelecev, ubojev, samomorov. Pijanstvo napolnjuje bolnice, ječe in norišnice. 10. Najboljše sredstvo proti škodljivim posledicam pijanstva je popolna abstinenca, ker so med abstinenti navadno krepi in zdravi ljudje.

Izpred sodišča.

Kazenske obravnave pred okrajnim sodiščem.

Vino sta pila. Janez Cajhen, posestnik pri Dev. Mariji v Polju, in njegova žena sta dobila 25. maja veliko hrepenenje po rujnem vinu. Vlomila sta v barako pri mostu v Vevčah, v kateri prodaja Andrej Zajc razno pijačo in vzela sta mu okoli 20 litrov vina, ter ga izpila. Sodišče je oprostilo Cajhna in njegovo ženo od obtožbe, ker se ni izkazalo in spricalo, da sta vino ukradla.

Nad ženo se je spraval. Anton Lipovec iz Škofljice je jako ljubezniv zakonski mož. Dne 9. t. m. je napadel svojo ženo, jo vrgel na tla in po nji hodil. Ko je Fr. Anžič slišal hrup, je prišel ženo braniti, za plačilo je pa dobil od Lipovca s kolom po levem očesu in glavi. Pozneje je Lipovec pritekel za Anžičem in ga z vilami po rokah udaril. Nasprotno je Anžič baje v silobranu Lipovca v prst vgriznil. Sodišče je obsodilo Lipovca v 5dnevni zapor z dvema postoma, F. Anžiča pa oprostilo obtožbe.

„Lačenberger, baraba.“ Jože Škerl, posesenec mož iz Zg. Kašlja, se je spraval dne 6. avg. zvečer na trgovca I. Klešnika baje zato, ker sta se malo prej skregala radi nekij cunj, ki jih je prišla sušiti Klešnikova nečakinja na Škerlovo dvorišče. Pri tej je Škerl psoval Klešnika z barabo, lačenbergerjem, goljufom, ki naj krkne itd. Škerl je dobil 14 dni zapore z dvema postoma vsak teden.

Telefonska in brzojavna poročila.

Išl 22. avgusta Zbrani so zdaj tudi Goluchowski in Pittreich, Gautsch in Fejervary ter dr. Kosel. Prvi štirje so bili danes zopet pri cesarju. Predmet vsem tem posvetovanjem je Fejervaryjev novi program, ki pride končno v kronske svet na pretres in se tam odloči njegova usoda.

Brno 22. avgusta. Naučni minister je preklical svojo odredbo, da je na vseh nemških srednjih šolah poučevati češčino kot obvezni predmet, ako se za to izreče proforski zbor.

Praga 22. avgusta. Državni poslanec dr. Fiedler je odložil svoj mandat, ker bo kmalu imenovan mesto Pražaka za vseučilišnega profesorja v Pragi. Obenem dobi naslov dvornega svetnika.

Budimpešta 22. avgusta. Fejervary je predložil cesarju nov program za rešitev ogrske krize. Program nasvetuje uvedbo nekakega teritorialnega sistema za armado in razširjenje madjarščine kot službeni in polkovni jezik pri ogrskih polkih, uvedbo ogrskih emblemov, fakultativno rabo madjarščine pri vojaških sodiščih. Madjarščina naj pri ogrskih polkih zadobi prvo veljavo. Kakor se vidi, se hoče ogrskim madjarskim narodnostim zadati nov

hud udarec. Za te velike koncesije zahteva Fejervary od koalicije, da se pomnoži aktivna armada in sprejme nov brambni zakon za 20 let. Ako sestavi koalicija novo vlado, se ji da proste roke v notranjih zadevah, zlasti glede nagodbe z Avstrijo, glede madjarščine v šolah itd. Ako opozicija teh ponudb ne sprejme, hoče Fejervary svoj program sam izvesti in po novem letu razpustiti parlament in razpisati nove volitve.

Pariz 22. avgusta. V prihodnjem zasedanju zbornice namenjajo predlagati poslanci večine, naj se vsakemu predsedniku republike po odstopu podeli čast dosmrtnega senatorja. Kakor znano, ne misli Loubet po preteku sedanjih svoje dobe več kandidovati za predsednika. Njegov naslednik bo skoraj gotovo Leon Bourgois.

Belgrad 22. avgusta. Po dosedanem glasovanju postane arhimandrit srbske cerkve skoraj gotovo gički škof Sava, menih iz samostana Dečani, ki je v boju za srbsko neodvisnost igral važno vlogo. Sava je že častitljiv starček.

Varšava 22. avgusta. Tu se je začel generalni štrajk vseh delavcev. Položaj je skrajno nevaren. Zbranega je jako mnogo vojaštva. Promet na železnih je deloma že ustavljen. V mnogih ulicah so delavci prevrnili tramvajske vagone. Policija je aretovala že več tisoč oseb.

London 22. avgusta. Koreja si je izposodila v Belgiji 12 milijonov frankov za gradnjo novih železnic.

London 22. avgusta. Pod kralj v Indiji, Curzon, je podal demisijo. Njegov naslednik bo Carl of Minto.

Borzna poročila.

Ljubljanska

„Kreditna banka“ v Ljubljani.

Uradni kurzi dne, borze 21. avgusta 1906.

Naložbeni papirji.	Denar	Blago
100% majeva renta	100-55	100-75
100% srebrna renta	100-50	100-70
100% avstr. krona renta	100-60	100-80
100% sista	119-40	119-60
100% ogrska krona	96-50	96-70
100% sista	115-65	115-85
100% posojilo dežele Kranjske	99-50	101-15
100% posojilo mesta Split	100-60	101-60
100% Zadar	100-—	100-—
100% bos. here. žel. pos. 1902	101-15	102-15
100% češka, dež. banka k. o.	100-55	100-80
100% „	100-25	100-85
100% zst. pisma gal. d. hip. b.	101-—	102-—
100% pr.	106-70	107-70
100% zst. pisma innerst. hr.	100-50	101-50
100% dež. hr.	100-25	100-75
100% z. pis. ogr. hip. ban.	100-10	101-—
100% obl. ogr. lokalnih železnice	100-—	101-—
100% obl. češke ind. banke	100-75	101-75
100% prior. Trst-Poreč lok. žel.	99-90	—
100% prior. dol. žel.	99-50	100-—
100% juž. žel. kup. 1/4 1/2	318-75	320-75
100% avst. pos. za žel. p. o.	101-25	102-25

Srečke.	1906	1905
3rečke od 1. 1860 1/2	190 85	192 85
„ 1864	293 25	295 50
„ tizske	165 90	167 90
„ zem. kred. I. emisije	301 50	310-—
„ „ II.	302-—	312-—
„ ogr. hip. banke	267-—	273-—
„ arške a frs. 100-—	102-—	107 90
„ turške	141-—	142-—
„ 26-—	26-—	27 50
„ 475-—	475-—	482 50
„ inomoške	78-—	83-—
„ 88-25	88-25	94 25
„ 65-50	65-50	69 50
„ 54-25	54-25	55 75
„ 34-75	34-75	35 75
„ 62-—	62-—	66-—
„ 74-—	74-—	78-—
„ 635-—	635-—	642 50

Debitne.	90 75	91 75
„ 676 25	676 25	677 25
„ 1634-—	1634-—	1645-—
„ 669-50	669-50	670-80
„ 783-—	783-—	784-—
„ 247 80	247 80	248 50
„ 671-—	671-—	673-—
„ 539 25	539 25	540 25
„ 2748-—	2748-—	2759-—
„ 554-55	554-55	555-—
„ 285-—	285-—	288-—
„ 558-—	558-—	560-—
„ 158 75	158 75	160-—

Valute.	11-35	11-39
„ 19 09	19 09	19 12
„ 23-45	23-45	23-53
„ 22-93	22-93	24 01
„ 117-25	117-25	117-45
„ 95 85	95 85	96 80
„ 253-—	253-—	253 75
„ 4-84	4-84	5-—

Žitne cene v Budimpešti.

Dne 22. avgusta 1906.

Termin.	100 kg. K	15-88
„ 100	100	16-42
„ 100	100	12 92
„ 100	100	13-38
„ 100	100	12-24

Effektiv. Vazrčno.

Meteorološko poročilo

Višina nad morjem 506-2. Srednji vlažni tlak 736-6

Aug.	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm	Temperatura v C.	Vetrovi	Neb.
21.	9. zv.	737 8	21 8	sl. zahod	oblač.
22.	7. zv.	738 5	18 2	sl. svzh.	jasn.
	3 pop.	737 0	27 2	brezvetr.	—

Srednja včerajšnja temperatura: 21

normale: 18 3°. — Padavina 8 4 mm.

Umrli so v Ljubljani

Dne 20. avg.: A. Papež delav., 54 l.

kvene ulice 21, jetika. — H. Ambrož, vrata

61 let, Poljanska cesta 34, srčna hiba. —

Tomažič, knjigovodja, 41 let, Kemenskega

14, Amyloidosis. — Marija Stancar, zava

uradnika žena, 29 l. Levstikove ulice 4, jet

V deželni bolnici:

Dne 18. avg.: Fran Mohorič, kajžar, 36

jetika.

Dne 19. avg.: Minka Legat, obč. tajn

hči, 5 let, jetika. — Marija Frece, paznik

žena, 37 let, Pneumonia.

Se dobi povsod.

Kalodont

571 neobhodno potrebna zobna Crème

vzdržuje zobe čiste, bele in zdrave

Zahvala.

Za mnoge dokaze presrečnega so

čutja ki so nam došli ob smrti našega

iskreno ljubljene brata, odnosno so

proga in očeta, gospoda

Feliksa Tomažiča

knjigovodja trdke Iv. A. Hartmann

kakor tudi za krasne darovane vence

in za mnogobrojno častice spremstvo

na poslednje počivališče, se čutimo ve

zane, izreči tem potom vsem sorodni

kom, prijateljem in znancem svojo naj

toplejšo zahvalo.

V Ljubljani, 21. avgusta 1906.

Žalujoči ostali.

Dva monterja

za postavljanje glinastih peči sprej

takoj tovarna glin, Gri

pri Celju.

Prodajalke

v specerijsko trgovino

sprejme A. Šarabon v Ljubljani

Stavbišče

25 let davka prosto je naprodaj

sproti kapelice v Krakovem. Na

polago je tudi načrt. — Več pove

Albert Derganec, brivec

Franc Jožefova cesta

Za fino perilo

se sprejmejo v trajno delo spretn

valke na stroj, vozilje in šivilje

Dva dobra
mizararska pomočnika
in učenca
prejme takoj v trajno delo **Ferdo Primožič**, mizararski mojster, Breg št. 20 v Ljubljani. 2647-2

Gostilna
„Narodnem domu“ v Brežicah
(Hotel Klembas)
se odda takoj na račun.
Natančnejše pogoje pove
Oskrbništvo „Narod. doma“
v Brežicah.

Tvorniška znamka.
Za orodja s to znamko
se jamči v polni meri!
žage, pile, dleta, klinje za
oble in vse drugo orodje, izvrstne,
30 let preizkušene kakovosti.
Prodaja se le trgovinam.
Rihard Arns
Remscheid na Nemškem
Königstrasse. 2648-1

Zahvala in priporočilo.
Najvdaneje se zahvaljujem za mojemu umrlemu možu tako obilno izka-
zano zaupanje, vlijudo javljam p. n. naročnikom, da bom obrt pod dosedanje firmo
Fran Antosiewicz
telefonski in telegrafni inštalater v Ljubljani, na Starem
trgu št. 1 neizpremenjeno vodila naprej.
Z odličnim spoštovanjem **Regina Antosiewicz.**
Prodaja se ves material za vse elektriške syrhe (induk-
cijski aparati) po nizkih cenah.

Razpis.
Na mestni višji realki v Idriji je s prihodnjim šolskim letom
1905/06 popolniti sledeča
učna mesta: 1. za kemijo, 2. za nemščino,
3. za francoščino
ot glavni predmeti z dovoljenimi stranskimi predmeti.
Za razpisana mesta so ugotovljeni prejemki v smislu zakona z dne 19. ki-
navca 1898 dr. zak. št. 173 z za 50% povišano dejalnostno doklado. Namestni
čitelji pa prejema letno nagrado 2000 K.
Pravilno opremljene in na mestni občinski odbor idrijski naslovljene prošnje
je vložiti službenim potom
do dne 1. kimavca 1905
ni ravnateljstvu mestne višje realke v Idriji.
Mestno županstvo v Idriji
dne 16. vel. srpana 1905.

Ces. kr. avstrijske državne železnice.
C. kr. ravnateljstvo drž. železnice v Beljaku.
Izvod iz voznega reda.
Veljaven od dne 1. junija 1905. leta.
ODHOD IZ LJUBLJANE juž. kol. PROGA NA TRBIŽ. Ob 12. uri 24 m ponoči obojni
vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Inomost, Monakovo, Ljubno, čez Selthal v Aussee
Solnograd, čez Klein-Reifling v Steyr, v Linc, na Dunaj via Amstetten. — Ob 6. uri 07 m
jutraj obojni vlak v Trbiž od 1. junija do 10. septembra ob nedeljah in praznikih. — Ob 7. uri 5 m
jutraj obojni vlak v Trbiž, Pontabell, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Dunaj, čez Selthal
Solnograd, Inomost, čez Klein-Reifling v Linc, Budejevica, Plzen, Marijue are, He. J. Francove
vare, Karlove vare, Prago, Lipsko, čez Amstetten na Dunaj. — Ob 11. uri 44 m dopoldne obojni
vlak v Trbiž, Pontabell, Beljak, Celovec, Ljubno, Selthal, Dunaj, Solnograd, Inomost, Bregeno,
Geneva, Pariz. — Ob 3. uri 15 m popoldne obojni vlak v Podnart-Kropo, samo ob nedeljah in
praznikih. — Ob 3. uri 58 m popoldne obojni vlak v Trbiž, Beljak, Pontabell, Celovec, Fran-
zensfeste, Monakovo, Ljubno, čez Klein-Reifling v Steyr, Linc, Budejevica, Plzen, Marijue vare,
Heb, Francove vare, Karlove vare, Prago, (Ljubljana-Linc-Praga direktni voz I. in II. razr.),
Lipsko, na Dunaj čez Amstetten. — Ob 10. uri ponoči obojni vlak v Trbiž, Beljak, Fran-
zensfeste, Inomost, Monakovo (Ljubljana-Monakovo direktni voz I. in II. razreda). — PROGA
IZ NOVO MESTO IN KOČEVJE. Obojni vlaki. Ob 7. uri 17 m jutraj obojni vlak v
Novo mesto, Stražo, Toplice, Kočevje, ob 1 uri 5 m pop. istotako. — Ob 7. uri 8 m
večer v Novo mesto, Kočevje. — PRIHOD V LJUBLJANO juž. kol. PROGA IZ TRBIŽA.
Ob 3. uri 23 m jutraj obojni vlak z Dunaja čez Amstetten, Monakovo (Monakovo-Ljubljana
direktni voz I. in II. razreda), Inomost, Franzensfeste Solnograd Linc, Steyr, Aussee, Ljubno, Celovec,
Beljak. Ob 7. uri 12 m jutraj obojni vlak iz Trbiža. — Ob 11. uri 10 m dopoldne obojni vlak
Dunaja čez Amstetten, Lipsko, Karlove vare, Heb, Marijue vare, Prago (Praga-Linc-Ljub-
ljana direktni voz I. in II. razreda), Plzen, Budejevica, Solnograd, Linc, Steyr, Pariz,
Geneva, Curih, Bregeno, Inomost, Zell ob Jezeru, Lend-Gastein, Ljubno, Celovec, Imohor,
Pontabell. — Ob 4. ur 29 m popoldne obojni vlak z Dunaja, Ljubna, Selthal, Beljaka,
Celovca, Monakovega, Inomosta, Franzensfeste, Pontabell. — Ob 8. uri 06 m zvečer obojni vlak
Dunaja, Lipskega Prage, Franzensfeste, Karlovih varov Heba, Mar. varov, Plzna Budejevica,
Linc, Ljubna, Beljaka Celovca, Pontabell, čez Selthal od Inomosta in Solnograda. — Ob 9.
uri 5 m zvečer iz Lesce Bleda samo ob nedeljah in praznikih. — Ob 10 uri 40 m svečer
obojni vlak iz Trbiža od 1. junija do 10. septembra ob nedeljah in praznikih. — PROGA IZ
NOVEGA MESTA IN KOČEVJA. Obojni vlaki: Ob 8. uri 44 m jutraj obojni vlak iz Novega mesta in
Kočevja, ob 2. uri 32 m popoldne iz Straže, Toplic, Novega mesta, Kočevja in ob 8. uri 35 m.
večer istotako. — ODHOD IZ LJUBLJANE dr. kol. V KAMNIK. Mešani vlaki: Ob 7. uri
8 m jutraj, ob 2. uri 5 m popoldne, ob 7. uri 10 m svečer. — Ob 10. uri 45 m ponoči
samo ob nedeljah in praznikih. — PRIHOD V LJUBLJANO dr. kol. IZ KAMNIKA.
Mešani vlaki: Ob 6. uri 49 m jutraj, ob 10. uri 59 m popoldne, ob 6 uri 10 m svečer.
Ob 9. uri 55 m ponoči samo ob nedeljah in praznikih. — Srednjeevropski čas je za 2 min.
pred krajevnim časom v Ljubljani.

Zadnji teden!
CIRKUS
K. Lipót
Ljubljana, Latermanov drevored
V sredo, 23. avgusta t. l.
ob 4. popoldne
šolarska, otroška in rodovinska
predstava
ob popolnoma znižani vstopnini.
Za to predstavo plačajo
šolarji in otroci: odrasli:
loža . . . K 120 loža . . . K 2—
zaklop. sed. . . —80 zaklop. sed. . . 120
I. prostor . . . —60 I. prostor . . . 1—
II. prostor . . . —40 II. prostor . . . —80
galerija . . . —20 galerija . . . —30
Te cene veljajo samo za to predstavo in
se dobivajo vstopnice samo pri elr-
kuški blagajni (ne v Šešarkovi trafiki).
Ob 8. zvečer
(ob navadnih cenah)
velika
glavna predstava
z orjaškim parforce programom.
Cene itd. kakor znano.
Predprodaja vstopnic v Šešarkovi trafiki.

AVGUST REPIC
sodar 34
Ljubljana, Kolezijske ulice 16
(v Trnovem
izdeluje, prodaja in popravlja
vsakovrstne
sode
po najnižjih cenah.
Prodaja stare vinske sode.

KAREL JANUŠ
juvelir in zlatar
v Ljubljani, v Židovskih ulicah št. 3
priporoča svojo veliko zalogo
briljantov in diamantov,
zlatnine, srebrnine, zlatih
in srebrnih ur ter verižic
itd. itd.
Vsakovrstna
popravila in nova dela
izvršuje točno in ceno
v lastni delalnici
v Rožnih ulicah št. 21.

Pozor!
Gasilna društva
naj zahtevajo ilustrovani
cenovnik tvrdke
J. S. Benedikt
v Ljubljani
v Prešernovih ulicah št. 3.

Pekarija
slaščičarna
in
kavarna
J. ZALAZNIK
Stari trg št. 21.
= Filijalke: =
Glavni trg 6
Sv. Petra cesta 26

Avg. Agnola
v Ljubljani
Dunajska cesta št. 13.
Velika zaloga
steklenine, porcelana,
svetilk, zrcal, šip, ko-
zarcev, vrčkov itd.
Gostilniška in kavarnarska
namizna posoda
po najnižjih cenah.

L. Schwentner
knjigotržec
v Ljubljani, Prešernove ulice št. 3.
Naznanjam, da sem prevzel od „Narodne Tiskarne“ v Ljubljani
v izključno razprodajo Jurčičeve brane spise, potem letnike
in posamezne številke „Ljubljanskega Zvona“ in vse one
knjige, katere so izšle v založbi „Narodne Tiskarne“. —
Te knjige so:
Josipa Jurčiča zbrani spisi, zvezek I. do XI., broširan à 60 kr., elegantno ve-
zan à 1 gld.
Posamezne številke „Ljubljanskega
Zvona“ po 40 kr.
Zbirka zakonov. I. Kazenski zako-
nik, vezan à 3 gld.
Zbirka zakonov. II. Kaz. pravdni red,
vezan à 2 gld. 80 kr.
Karnikovi zbrani spisi. I. zvezek,
broširan à 50 kr.
Dr. Nevešek: „4000“. Povest,
broš. à 50 kr.
A. Aškerc: „Islet v Carigradu“, broš.
à 20 kr.
Turgenev: „Oči in sinovi“. Roman,
broširan à 50 kr.
— Štiri novele, broš. à 20 kr.
Benes-Třebizsky: „Blodno duše“. Roman, broširan à 70 kr.
Lefebvre: Pariz v Ameriki, broširan à 50 kr.
Stat nominis umbra: Osmikar-
stvo in naši časniki, broširano
à 40 kr.
Jelinek: Ukrajinske dume, Povest,
broširana à 15 kr.
Halévy: Dnevnik, broširan à 15 kr.
— Razne pripovedke, broširane à
40 kr.
— Dve povesti, broš. à 25 kr.
Theuriet: Undina. Povest, broš. à
20 kr.
A. Trstenjak: Slovensko gleda-
lišče, broširan izvod à 1 gld.
Jurčič: Listki, broš. à 15 kr.
— Gregorčičev kritikom, broš. à
30 kr.
Avstrijski patrijot: „Parteiwesen
der Slaven“, broširano à 50 kr.
Po znižani ceni priporočam: Fran Kocbek, Pregovoril, prilike in rekl. Prej
50 kr., sedaj samo 30 kr.
Sprejemam tudi naročila na vse modne žurnale, na
vse domače in tuje časnike ter knjige.

„SLOVENSKI NAROD“
se prodaja v posameznih izvodih po 10 vin. v sledečih trafikah:
Ljubljana:
Bizjak I., Vodmat, Bohoričeve
ulice št. 10.
Blaznik L., Stari trg št. 12.
Blaž M., Dunajska cesta št. 14.
Doleno H., južni kolodvor.
Elsner M., Kopitarjeve ulice 1.
Fuchs H., Marije Tereze cesta,
nasproti Kolizeja.
Kališ A., Jurčičev trg št. 3.
Kanc A., sv. Petra cesta št. 14.
Kos I., Kolodvorske ulice št. 26.
Kristan Iv., Resljeva cesta 24.
Kustrin A., Breg št. 6.
Kušar J., sv. Petra cesta št. 52.
Mrzlikar A., Sodnijske ulice št. 4.
Pichlar I., Kongresni trg št. 3.
Sever M., Gosposke ulice št. 12.
Sušnik J., Rimska cesta št. 18.
Košir Julija, Hilserjeve ulice št. 12.
Svatek J., Mestni trg št. 25.
Šešark F., Šelenburgove ulice št. 1.
Tenente R., Gradaške ulice št. 10.
Velkoverh A., Sv. Jakoba trg 8.
Olince pri Ljubljani:
Traun Janko, trgovec.
Šiška:
Favai M., Spodnja Šiška pri ko-
lodvoru.
Lavrenčič M., trgovec v Šiški.
Kamnik:
Ažman Marija, trafika.
Škofja Loka:
Žigon Matej, trgovina in trafika
na Glavnem trgu št. 34.
Kranj:
Florian Karl, knjigotržec.
Radovljica:
Homan Oton, trgovec.
Zgoše, Begunje pri Lescah:
Jagodic Matija, posestnik, trgo-
vec in gostilničar.
Lesce (v bufetu na kolodvoru):
Legat Ivan, gostilničar in posestnik.
Bled:
Pretnar Ivan, trgovec.
Fischer Oton, trgovec.
Hrušica (Gorenjsko):
Podpao Štefan.
Bohinjska Bistrica:
Orobotek Mijo, trgovec.
Jesenice:
Mesar J., posest. in gostilničar.
Sodražica:
Moro Peter, trgovec.
Ribnica:
Lovšin Ivan, trgovec.
Novo mesto:
Kos Josip, knjigovez.
Boštanj pri Radni:
Dermelj Alojzij, posestnik in
trafikant.
Krško:
Stanzer Henrik, trgovec.
Raka pri Krškem:
Varšek Ivan, trgovec.
Vrhnika:
Gostilna Mantua (Fran Dolenc).
Logatec:
Japel Makso, trgovec.
Črni vrh nad Idrijo:
Lampe Ivan, trgovec.
Cerknica:
Kravanja Anton, trafikant in
trgovec;
Pogačnik Alojzij, trgovec;
Popović Janko, trgovec;
Werli Karolina, trafikantinja.
Begunje pri Cirknici:
Sternalec Ivan, hišna št. 31.
Staritr pri Ložu:
Benčina Ivan, posestnik, gostil-
ničar in trgovec.
Postojna:
Marinšek Jakob, prodajalec.
Št. Peter na Krasu:
Novak A., na kolodvoru juž. želez.
Ilirska Bistrica:
Tomšič Roza, trgovka
Senožeče:
Zelen Ant., gostilničar in trafikant.
Komen pri Nabrežini:
Lucija od Švara, trafika.
Zidani most:
Peterman Mary, trafika na kolo-
dvoru.
Celje:
Miklauc Marija, trafika v „Na-
rodnem domu“.
Celovec.
Sowa Josip, časopisni biró.
Gorica:
Gabršek A., knjigotržnica.
Leban Tereza, Corso G. Verdi
št. 21.
Sluga Marija, Via Corno št. 22.
Rauniak Marija, trafika na ko-
lodvoru.
Schwarz Josip, trafika, Šolska
ulica št. 2 (via scuole 2).
Trst:
Bevk M., Piazza Barriera vecchia
(vogal ulica Bosco št. 1).
Lavrenčič Mihael, Piazza Ca-
serma št. 1.
Majcen M., ulica Miramare št. 1.
Stanič Št., ulica Molin piccolo
št. 8.
Opatila:
Tomašič Anton, trafikant.
Pulj:
Schütz Marija, trafika na postaji
državnega kolodvora
Reka:
Potošnjak A., Via del Molo.
Casopisni biró „Globus“, via
Adamich št. 2.
Gjuraj Sikič, trgovec, via An-
drassy št. 7.
Degan Peter, časopisni biró.
Dunaj:
Hočevar Helena, trafikantinja,
VIII. Alserstrasse št. 9.

5 kron in več zaslužka na dan!

Iščejo se osebe obeh spolov, ki bi pletle na naših strojih. — Preprosto in hitro delo vse leto doma. — Ni treba znati ni-česar. — Oddaljenost ne škodi nič in blago prodamo mi. Družba pletilnih strojev za domače delavce
THOS. H. WHITTICK & Co.
Trst, Via Campanile 156. 2369-12

Razpis.

Pri **Mestni hranilnici ljubljanske** je oddati **služba hišnika** zajedno **kurjača**

kateremu se določa plača letnih 700 K, in ki bo imel prosto stanovanje, kurjavo in luč.

Prosilci za to službo naj pošljejo svoje z dokazili o domovinstvu, starosti, neomadeževanem življenju, krepkem zdravju, znanju slovenskega jezika v govoru in pisavi in o dosedanjem službovanju opremljene, lastnoročno pisane prošnje, podpisane ravnateljstvu

do dne **30. avgusta t. l.**

Pri podelitvi službe se bo v prvi vrsti oziralo na one prosilce, ki so vsaj nekoliko izurjeni v mizarstvu ali v ključarstvu ali sploh v mehaniki, in ki znajo opravljati centralno kurjavo.

V Ljubljani, dne 14. avgusta 1905.

2684 3

Ravnateljstvo Mestne hranilnice ljubljanske.

Izvod iz razglasa.

Glasom razpisa odd. 13 št. 1462 od 1. avgusta t. l. namerava c. in kr. državno (skupno) vojno ministrstvo dobavo oblačilnih in opravnih predmetov za c. in kr. vojsko za leto 1906 zagotoviti potom splošne konkurence.

Glede podrobnejših pogojev se opozarja na razglas v tem časopisu, prijavljen v polnem obsegu v št. 189 od 19. avgusta 1905 z uvodom navedenim datumom in številko. Ta razglas se tudi lahko pregleda pri intendacijah vojaških teritorialnih poveljstev, pri monturskih skladiščih v Brnu, Buda-Pešti, Gradcu in na Dunaju (Kaiser-ebersdorf), dalje tudi pri vseh trgovskih in obrtnih zbornicah monarhije

2615-1

Gostilna

v bližini Ljubljane, z lepimi prostori, vrtno, kegljiščem, ledenico in hlevom se odda pod zelo ugodnimi pogoji takoj na račun. — Samo gostilničarka, ki je dobra kuharica, se sprejme.

Kje — pove upravništvo „Slov. Naroda“. 2608-3

Letni tečaj XX. Letni tečaj XX.

Oblastveno priznana **deško vzgojevališče KUGLMAYR**

Behördlich autoris. Knabenpensionat Kuglmayr) v Gorici 2461-8

sprejema učence, ki obiskujejo srednje šole ali se zanje pripravljajo. Program na zahtevo.

GRAND PRIX Pariška svetovna razstava 1900.

Svetovnoslavna ustna voda. Dobiva se povsod. 1445-32

Graščina LAUBEGG

okraj Wildon, Štajersko se bo glasom uradnega lista dne 31. avgusta t. l. o 9. dopoldne dražbala pri dežel. sodišču v Gradcu

Trgovska akademija v Gradcu.

Ustanovljeno 1863. Znanprej državni zavod.

Absolventje imajo pravico do enoletnega prostovoljstva. Zgradi se novo dobro ureje o šolsko poslopje.

Sprejemajo se absolventje spodnjih srednjih šol in meščanskih šol. (ti, če imajo v glavnih predmetih red „povoljno“ in napravijo vsprejemni izpit iz nemščine, algebre in računstva. Termin: 15. julija in 16. septembra). Sprejem z drugih enako pravnih šolskih kategorij za vsi od dovolitve ministrstva. To velja tudi za prestop s kakšnega višjega razreda srednje šole v drugi razred trgovske akademije. (Prošnje na ministrstvo je vlagati pri ravnateljstvu šola se prične 18. septembra.

Z zavodom je spojen enoletni tečaj za abituriente (začetek 5. oktobra) za absolvente višjih srednjih šol in z njimi enakopravnih učilišč, ki se hote posvetiti trgovskemu ali industrijskemu podjetjem ali ki si hočejo kot visokošolci (juristi) času primerno razširiti znanje.

Prirejajo se tudi prosti na kako določeno izobrazbo ne navezani celoletni in pololetni tečaji za gospode in posebej za dame. (Začetek 13. septembra in 15. februarja). Prospekte razpošilja in daje daljna pojasnila ravnateljska pisarna v Gradcu. Kaiserfeldgasse 25. 2674-4

Zaloga koles in motorjev

iz znane tovarne J. Puch v Gradcu. Z dveletnim jamstvom.

FRANC ČUDEN

urar in trgovec v Ljubljani

Prešernove ulice, nasproti franč. samostana Filiarka: Mestni trg, nasproti rotovža.

Drugi vrst kolesa od K 120 — dalje.

Z enoletnim jamstvom.

Velika zaloga šivalnih strojev.

Genovniki zastoj in poštne prosto.

Škorec

je ušel. — Odda naj se proti dobri nagradi na Turjaškem trgu št. 6; II. nadstr. 2633-3

Spretni

sobni slikarji

se sprejmejo takoj.

Kje — pove upravništvo „Slov. Naroda“. 2639-2

Univ. med.

Dr. I. DEMŠAR

specijalist za kožne in spolne bolezni in kosmetik

v Ljubljani, Prešernove ulice 3

si je nabavil električni aparat, s katerim izvršuje razne kozmetične operacije, kakor odstranjenje brčic, bradavic, vrojenih znamenj itd. 2611 5

NOVO!

Ivan Cankar:

GOSPA JUDIT.

To najnovejšo delo Cankarjevo bo gotovo zanimalo tem bolj, ker nekako že v povesti sami, še bolj pa v predgovoru Cankar reagira na znano kritiko o svojem delu „Hiša Marije Pomočnice“ in brani svoje umetniško stališče. Izza Prešernove „Nove pisarije“ ni bila pozneje več napisana nobena boljše in ostrejša satira. Da se je pokazal Cankar iznova tudi mojstra v slogu in jeziku, ni treba poudarjati. Knjiga je izšla v elegantni opremi, z izvirno risbo na naslovnem listu. 23-95

Cena: broš. 2 K; po pošti 2 K 10 v.; eleg. vez. 3 K 20 v.; po pošti 3 K 30 v.

Založništvo

L. Schwentner

v Ljubljani

Prešernove ulice št. 3.

Važno za vsako gospodinjstvo!

Če hočete žgano kavo z velearomatičnim okusom, močjo in izdatnostjo, kupujte samo žgane kave, ki spajajo vse te vrline, namreč kave

1583-29

Prve ljubljanske velike pražarne za kavo

KARLA PLANINŠKA na Dunajski cesti, nasproti kavarne „Evropa“.

PRIZNANO NAJBOLJŠE OLJNATE BARVE.

NAJFINEJŠE TELEFON 154.

BARVE ZA UMETNIKE

DR. SCHOENFELDA & KO. V DÜSSELDORFU

FINE OLJNATE BARVE ZA

ŠTUDIJE DR. SCHOENFELDA & KO. V DÜSSELDORFU

(PUŠKA 20 VIN.) MEČILA,

APARATE, BARVE IN PREDLOGE ZA

ŽGALNO SLIKANJE

VELIKO IZBIRO

LESENIH IZDELKOV

ZA VŽIGANJE IN POSLIKANJE

BRATA EBERL

TOVARNA OLJNATIH BARV, LAKOV IN FIRNEŽEV

MIKLOŠIČEVA CESTA 6

LJUBLJANA.

ČOPIČI. — BRONCE. — KARBOLINEJ. — LIM.

FIRNEŽ LE IZ KRANJSKEGA LANENEGA OLJA.

TUZEWSKI IN INOZEWSKI LAKI.

Sprejema zavarovanja človeškega življenja po najraznovrstnejših kombinacijah pod tako ugodnimi pogoji, ko nobena druga zavarovalnica. Zlasti je ugodno zavarovanje na doživetje in smrt s smanjšujočimi se vplačili.

Vsak član ima po preteku petih let pravico do dividende.

„SLAVIJA“

vzajemna zavarovalna banka v Pragi. Rez. fond: 31,865.386-80 K. Izplačane odškodnine in kapitalije: 82,737.159-57 K. Po velikosti druga vzajemna zavarovalnica naše države

s veselozi slovensko. narodno upravo.

Vsa pojasnila daje:

Generalni zastop v Ljubljani, čegar pisarne so v lastnej bančni hiši v Gospodskih ulicah št. 12.

Zavaruje poslopja in premočnine proti požarnim škodam po najnižjih cenah. Škode konjuje takoj in najkulantneje. Uživa najboljši sloves, koder pošljuje

Dovoljuje iz čistega dobička izdatne podpore v narodne in občnkoristne namene.

Katarina Fröhlich.

10.000 hektolitrov vinskih sodov

vsake veličine, počeni od 5 pa do 70 hektolitrov, prodaja po jako zmernih cenah trvdka 2225-4

Alex Breyer i sinovi v Križevcih na Hrvaškem

Pristni dobri **brinjeve**

se dobi pri 2332-4

L. SEBENIKU v Sp. Šiški

Oblastveno dovoljena

razprodaja

popolne zaloge vina

v Sv. Petru — Orehovcu poleg Križevcev na Hrvaškem.

Z dopisom št. 7579 od 29. junija 1891 mi je dovolila slav. okrajna oblast v Križevcih kot obrtna oblast I. instance zaraopustitve trgovine z vinom popolno razprodajo vse zaloge vina. Vino je iz kalniškega in podkalniškega vinogorja in so zalogi različne vrste kakor moslavec, dišeča ranina, kraljevina, graševina itd.

Ker se zaradi te razprodaje nudi vsakomur prilika, da si cenó nabavi dobrega starega in novega vina in prosim vljudo gg. reflektante, da se obrnejo pismeno k mene ali se izvolijo osebno potruditi v Sv. Petru — Orehovcu. 2443-4

Z velespoštovanjem